Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876 — Entered as Second Class Matter, September 21. 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. — TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 169. — ŠTEV. 169. — NEW YORK, TUESDAY, JULY 21, 1925. — TOREK, 21. JULIJA 1925. — VOLUME XXXIII — LETNIK XXXIII.

POGAJANJA PREMOGARJEV

Premogarji trdijo, da je lahko skrčiti prevozne pristojbine ter vzdržati plače železničarjev. — Pristojbine za prevažanja premoga v New York so bile povišane od $1.80 leta 1913 na $3.91 v tekočem letu. — V Fairmont, W. Va. so zaprli ženske in otroke.

ATLANTIC CITY, 20. julija. — Antracitne prevozne pristojbine v New York in razne kraje v državah Nove Anglije so neupravičljivo visoke ter jih je mogoče skrčiti, da se poveča mezde premogarjem, ne da bi ogrožali s tem plač železniških delavcev, — je rekel Filip Murray, podpredsednik United Mine Workers of America, ko je odgovoril Robertu Binkerdu, podnačelniku komiteja za javne odnošaje iztočnih železnic.

Včerajšnji razvoji so bili odgovor podpredsednika Murraya na brzojavko, katero je poslal Binkerd.

Mr. Townsend, prejšnji generalni pravdnik, je sporočil, da so šla državna sodišča v Fairmont polju, v katerem je Consolidated Coal Company glavni faktor preko vsakega precedenta ter prepovedala uradovanje celo mirovnim sodnikom in konštablerjem.

— Te injunkcije, izdane v krajih, kjer so premogarji v večini, — je rekel, uveljavljajo na temelju teorije, da so mirovni sodniki in konštablerji v zaroti z United Mine Workers proti podjetnikom.

Murray je rekel, da bo organizacija lahko zavrnila obdolžbe, dvignjene proti njej, da namreč premogarji omejujejo produkcijo.

— Tekom vseh let, v katerih smo imeli kontraktne stike z Anthracite Operators Assn., — je rekel, — je bil predložen Spravnemu svetu le en sam slučaj omejevanja produkcije. V tem slučaju so uradniki okraja številka 1 kaznovali par članov krajevne unije, ki so bili odgovorni za omejevanje produkcije.

— Mesto zmanjšanja se je produkcija povečala, kot je pričal takratni delavski tajnik William Wilson pred antracitno komisijo leta 1920.

— Delavci, — je rekel Murray, — so preiskali konečne izvide ter vedo, da je mogoče uveljaviti znatna skrčenja prevoznih pristojbin na železnicah, ki prevažajo antracit, ne da bi bilo treba zmanjšati ali znižati plače železniških uslužbencev.

— Preiskava poročila delavskega departmenta kaže, da so bile prevozne pristojbine za antracitni premog iz Scrantona in Wilkesbarre v New York povišane od $1.80 za tono leta 1913 na $3.91 leta 1925, dočim so bile pristojbine za Boston, ki je v glavnem odvisen od dobave antracitnega premoga, povišane od $2.70 leta 1913 na $4.16 leta 1925.

— Premogarji trdijo, da so tako visoke prevozne pristojbine neupravičljive in da predstavljajo važen faktor v stroških premoga za konečne konsumente.

— Številke delavskega departmenta govore same zase. Bistvena skrčenja prevoznih pristojbin je mogoče uveljaviti, ne da bi skrčili plače železniških uslužbencev.

Poročilo Bittnerja glede razmer v West Virginiji kaže, da je morala unija braniti pet tisoč slučajev, tikajočih se iztiranja delavskih družin iz kompanijskih hiš ter več sto aretacij radi piketiranja.

— Dvesto jih je bilo aretiranih v enem samem dnevu radi piketiranja, — je rekel. — Stavili smo v enem samem dnevu $320,000 jamščine. Ječa v Fairmont je včasih polna žensk. Ob neki priliki je bilo v njej šestdeset naših somišljenk. Ena je imela dvojčka. Tudi ženske so pod injunkcijo.

— Razmere, ki so prej prevladovale v Logan okraju pod Don Chafinom, prevladujejo sedaj krog Fairmonta. C. E. Lively, ki je ubil Sid Hatfielda, je voditelj oboroženih banditov, katere ima zaposlene Consolidated Coal Company kot stražnike.

Obravnava proti prof. Scopesu.

Kaznovanje Darrowa radi njegovega spopada s sodnikom. — Njegovo krivdo pa je težko dokazati na temelju zapisnika obravnave. — Darrow je pripravljen za vsak slučaj.

DAYTON, Tenn., 20. julija. — Sodnika Raulstona bodo pozvali člani odvetniške zbornice v Tennessee, naj nastopi proti Charlesu Darrou radi zaničevanja sodišča, katero je baje slednji zagrešil v petek.

Po njih nazorih žali dejanje Darrowa čast pravosodja cele države. Čeprav je mogoče vsled tega sodnik Raulston v trenutku pregreška opustil ukor čikaškega odvetnika, ker mi hotel dovoliti slednjemu, da bi nastopil kot mučenik, je zadeva baje preveč važna, da bi se jo opustilo.

Ko bo danes Darrow nastopil v sodišču, ga bo spremljal krajevni odvetnik, ki ga bo zastopal, če bo prišla zadeva na površje. Najbrž bo skrajno težko dokazati omalovaževanje sodišča na temelju zapisnika obravnave. Sodnik je rekel, da ni mislil Darrow žaliti sodišča in Darrow je odvrnil, da sodišče vedno lahko upa.

Ta pripomba je očividno zbadljiva ter zadostna, vendar pa je vprašanje, če jo je mogoče zadostno raztegniti v svrho kaznovanja.

Nedeljski govor Bryana, v katerem je napadel Darrowa radi njegovega priznanega agnosticizma, je vzbudil precej čustva proti jasnemu prizadevanju, da se vzdrži versko vprašanje prav do zadnjega trenutka obravnave.

Država je vznemirjena radi tega. Listi dajejo splošno izraza obžalovanju, da se ni dovolilo izvedenccm pričevanja, kajti to je ustvarilo vtis, da je predsodek ene sekcije države preprečil pravično postopanje glede prizadetih vprašanj.

Obramba ne bo storila ničesar drugega več kot predložila svoje zaključne argumente ter že izdeluje priziv. Priziv bo uveljavljen v dve smeri, potom direktnega priziva pri apelacijskih sodiščih države in potom postopanja v zvezn ih sodiščih na temelju trditve, da krši postava v Tennessee pravice in privilegije državljanov Združenih držav.

Eden slučajev bo obstajal iz pritožbe nekega davkoplačevalca, da postava v Tennesse jemlje njegovim otrokom pravico do vzgoje, ker omejuje znanstveno poučevanje na biblijsko poročilo glede stvarjenja sveta in človeka.

PIKEVILLE, Tenn., 20. julija. William Bryan je nastopil včeraj tukaj ter kratko, a živahno branil proti-evolucijsko postavo v Tennessee.

Govoril je pred več sto ljudmi na prostem, dvajset milj od pozorišča procesa. Pričel je svoj nagovor z izrazi ogorčenja "napram onim, ki so vas obrekovali, — onim, ki so prišli z druge države, da govore o vas, kot bigotih".

Dal je tudi duška svojim čustvom proti nekaterim časnikarskim poročevalcem, "ki so vas proglasili za "jokelne".

— Želel bi jih privleči semkaj ter jih predstaviti, katerih ne morejo posnemati, — je izjavil.

— Svet razpravlja sedaj o slučaju Scopesa. Stvar je šla dosti daleč za nas, da lahko razkrijemo velikansko zaroto med ateisti in agnostiki proti krščanski veri.

— Krščanska vera je razodeta vera. Biblijo napadajo, a niso tako pošteni, da bi vprizorili ja ven napad. Pač pa skušajo uveljaviti nekaj, kah bi po njih mnenju spravilo evolucijo in Biblijo v soglasje.

— Brutalni standardi, katere zagovarjajo, bi oropali človeka njegovega visokega standarda ter ga potegniti na stališče živali. To hočejo učiti vaše otroke. Vzeli bi jim vero v neumrljivost, katero je edino mogoče imeti, če verujete v Boga.

Zaključil je s tem, da je primerjal evolucijo s "smradljivim močvirjem", "središčem bolezni in smrti". Vero je označil kot "vrelec, ki izvira neprestano ter osveža in oživlja".

— Krist napravi iz vsakega človeškega bitja vrelec, po katerem se pretaka božja dobrota v svet, — je rekel. — Smradljiva mlaka pa predstavlja življenja onih, ki verujejo, da so šli iz živali.

Odhod zavezniških vojakov iz Ruhra.

Zavezniške čete odhajajo mirno iz Ruhra. — V teku par dni bodo Francozi in Belgijci zaključili okupacijo Essena in Muehlheima. — Celo sankcijska mesta bodo oproščena do 15. avg.

BERLIN, Nemčija, 20. julija. — Zavezniška okupacija Ruhra, ki je napravila bogati premogarski okraj Nemčije za najbolj ranljivo in nevarno točko, se bliža svojemu koncu, hitro, a povsem mirno. Francoska vlada Poincareja se je polastila januarja meseca leta 1923 Ruhra, da opomni Nemčijo na njene obligacije na temelju mirovne pogodbe.

Vsako jutro predno napoči dan, zapuščajo francoske in belgijske čete svoje vojašnice ter odhajajo preko Rena v zono, koje okupacije e bila določena v mirovni pogodbi.

Recklinghausen, Gladbeck, Herne in Hattingen so izpraznili v soboto. Bochum in Gelsenkirchen pa v nedeljo. Okupacija Essena in Muehlheima bo zaključena v teku par dni.

Še vedno so mesta Duesseldorf, Duisberg in Ruhrot, "sankcijska mesta", ki bi mogla soglasno z londonskim dogovorom leta 1924 ostati zasedena dokler bi Nemčija ne zadostila svojim obveznostim na temelju Dawesovega načrta. Francoske in belgijske oblasti pa so dale zagotovila, da bosta tudi ti dve mesti izpraznjeni do datuma, katerega je določil londonski dogovor.

Do 31. julija bo najbrž odšlo iz Ruhra 23,000 čet, a ostala bo pa vojaška policija, da ohrani nominalno kontrolo na ozemljem do 15. avgusta, ko bo smela vstopiti nemška "zelena policija".

Civilisti, spojeni s francoskimi in belgijskimi oblastmi in posadkami, se selijo iz krajev celo hitrejše kot pa vojaštvo. Izdana so bila povelja, da morajo do torka oditi iz ozemlja vsi civilisti.

Izpraznitev bo pustila zavezniške posadke na iztočnem bregu Rena le na eni točki, kolinskem predmestju.

DUESSELDORF, Nemčija. 20. julija. — Čeprav je Dawesov načrt v prvem letu svojega delovanja nekoliko izboljšal položaj v Nemčiji, je trgovska zbornica v Duessledorfu mnenja, da ne more nuditi absoultnega jamstva rekonštrukcije.

V nekem poročilu glede položaja trdi zbornica, da ni mogel v teku dvanajstih mesecev, tekom katerih je bil uveljavljen, načrt nanovo ustanoviti produktivnosti in da se bo pojavil popolen polom biznesa, če se ne bo odpomoglo sedanjemu položaju.

Grozni doživljaji moža v močvirju.

Mož, ki se je izgubil v močvirjih pri Hackensacku, N. J., je moral prestati prave peklenske muke. — Rešen povsem slučajno je v deliriju pripovedoval o strašnih doživljajih.

V St. Mary bolnici v Hobokenu leži William Galton, katerega so iskali osem in štirideset ur v močvirjih ob Hackensack reki in katerega so smatrali za mrtvega v domnevi, da je umrl mučne smrti vsled strupenih pikov milijonov komarjev in druge mrčesi.

V soboto zvečer pa so ga našli napol živega, z oteklim in opikanim obrazom, blaznega vsled strašnih dolgih ur, katere je preživel v vročih solnčnih žarkih in v temnih nočnih urah na nekem otoku v močvirju. Hitro pa je postal krepkejši, in zdravniki upajo, da bo v štirinajstih dneh toliko okreval, da se bo lahko vrnil domov v Secaucus, k svoji ženi in trem otrokom. Njegova žena je bila včeraj najbolj srečna ženska na svetu, ko je sedela ob postelji svojega moža, katerega je že objakovala kot mrtvega. Vznemirila se je, kadar je pričel govoriti v deliriju o zelenih, rmenih in rdečih kačah ter o velikanskih mukah z žarečimi krili. Ko je zopet prišel k zavesti, ter ji rekel: Kaj ne, sem zopet govoril v omnosti, — se je veselo nasmehnila.

Galton se je v četrtek, takoj po kosilu napotil proti Cedar Swamps ob Hackensack reki, južno od Secaucusa, z izjavo, da gre nabirat borovnice in da se bo vrnil v dveh urah. Potekale pa so ure, ne da bi se vrnil in nemir žene je rastel z vsako nadaljno uro. Vedela je, da bi se par dni poprej dva moža skoro pogreznila v močvirje in da je eden teh pozneje umrl vsled prestanih naporov. Zvečer je prišla nevihta in žena je pohitela iz hiše ter zbrala par moških, ki so pričeli iskati Galtona po močvirju.

Iskanje pa je bilo brezuspešno. Zjutraj je bila obveščena policija in več sto mož je pričelo iskati izgubljenega. Uporabili so pri tem tudi nekega policijskega psa in nad močvirjem je dolgo časa krožil aeroplan, a brez uspeha.

Galton je bil rešen povsem slučajno. V soboto proti večeru, se je ustavil vlak Erie železnice za par trenutkov na progi. Neka ženska v vlaku je zapazila čudno stvorjen predmet, katerega je smatrala najprej za kup prsti. Nato pa je zapazila, da se predmet premika in spoznala je človeško postavo. Obvestila je sprevodnika in ta je takoj obvestil policijo v East Rutherford.

Jakob Krafft, ki stanuje v bližini močvirja ter je forman nekega oddelka delavcev New Jersey Mosquito Extermination Commission, je čul o tem ter se napotil v spremstvu nekega soseda z motornim čolnom po Berry Creek. Medtem pa se je stemnilo in Krafft je dvomil, da bo mogel najti Galtona, katerega je dobro poznal. Ko pa je nstavil čoln, je slišal stokanje in kmalu nato je našel moža, ki je tičal napol v močvirju. S pomočjo svojega spremljevalca ga je zavlekel v motorni čoln.

Galton ni vedel, koliko časa se je nahajal v močvirju.

Oblasti bližnjih mest nameravajo prepovedati iskanje jagod v močvirju, ki je že zahtevalo eno človeško življenje ter bi skoro uničilo drugo. Tudi otroci hodijo nabirat borovnice in tamošnji prebivalci pravijo, da se človek lahko naenkrat udre ter za vedno izgine pod varljivo površino.

POLOŽAJ V SEVERNI AFRIKI

Maršal Petain je navdal Francoze v Fezu s pogumom. — Prevladuje mnenje, da bo njegov prihod potisnil politiko v ozadje ter pospešil kampanjo. — Rifske redne čete v rezervi in Abdel Krim se jih bo najbrž sedaj poslužil.

FEZ, Maroko, 20. julija. — Vedno večje rifske napade po kratkem prekinjenju bojev so zavrnile izmučene francoske čete z veliko vztrajnostjo in odločnostjo. Čete je zelo ojačil in ohrabril prihod maršala Petain. Smatrajo ga za svojega velikega načelnika.

Avijatiški del francoske službe postaja vedno važnejši. Včeraj so izvedla letala štirideset zračnih obstreljevanj, kajti skoro neprestano so letala semintam, od Feza na fronto in nazaj, na razdalje petdesetih kilometrov. Na fronti so vprizarjali možje Abdel Krima od Ain Aiča po do Ain Matuf, uvodne naskoke za pričakovano končno prodiranje proti Fezu.

Francoske zunanje postojanke so morale preživeti številne mučne trenutke. Neka gibljiva kolona iz Teruala je včeraj oprostila dve taki postojanki pri Bab Monein in Ain Ued Hamrin. Izmučeni posadki, ki sta bili dolgo oblegani in ki sta pognali v zrak svoji utrdbi, sta bili poslani nazaj. Nadaljna francoska kolona je navalila na rifske čete, ki so vznemirjale Ain Aiča. Glasi se, da so imeli Rifčani tekom te operacije velike izgube.

Številne teh zunanjih postojank imajo štirideset do petdeset senegalskih mož ter dva ali tri francoske častnike. Pogosto so bile take postojanke zapuščene, z izjemo dobave živil in vode potom aeroplanov, kajti treba je velike čistilne operacije s tisoči mož, da se oprosti eno samo tako postojanko. Zadosti čet za take operacije ni bilo vedno na razpolago.

Položaj je nevaren, a ojačenja so pričela prihajati na fronto, in novo življenje je bilo vlito v francoski odpor. Hitri sunki in udarci Abdel Krima na povsem nepričakovanih točkah, ki so izmučili francoske vojake, nevajene takih težkoč, pomenjajo baje le pričetek velike kampanje rifskega vojnega gospodarja.

Večino njegovih dosedanjih bojev so izvedla nezadovoljna plemena. Inteligenčna stroka francoske službe poroča, da ima Abdel Krim veliko silo svojih rednih čet v rezervi ter da le čaka ugodnega trenutka za napad. Vstaški glavar bo moral hitro nastopiti, kajti ugled in avtoriteta maršala Petaina bosta hitro ustvarila smotrene vojaške operacije.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.
Danes so naše cene sledeče!
JUGOSLAVIJA!
1000 Din. — $18.70 2000 Din. — $37.20 5000 Din. — $92.50
Pri naročilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošiljo na zadnje pošte in izplačajo "Postni čekovni urad".
ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE.
200 lir ..... $ 8.60 500 lir $20.50
300 lir ..... $12.60 1000 lir $40.00
Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošiljo na zadnje pošte in izplačajo Ljubljanska kreditna banka v Trstu.
Za pošiljatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.
Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, znanje se večkrat in zaprt čakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančnih cene vsepro računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE $1.-
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telefon: Cortlandt 4687.

GLAS NARODA
(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, *president* Louis Benedik, *treasurer*
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	*Za New York za celo leto*	$7.00
Za pol leta	$3.00	*Za pol leta*	$3.50
Za četrt leta	$1.50	*Za inozemstva za celo leto*	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

TEMELJI VERE

— Vzemimo, Mr. Bryan, da ima znanost prav in da nima Biblija. Vzemimo, da bo dokazano, da se je človek res razvil iz nižjih oblik življenja. Vzemimo, da bodo znanstveniki v par letih dokazali nepobitno svoje trditve glede izvora človeka, prav kot so dokazali, da je zemlja okrogla in da se vrti krog solnca. Ali boste potem rekli, Mr. Bryan, da je treba zapustiti krščanstvo?

To bi bilo primerno vprašanje, da se ga stavi Bryanu. On namreč trdi sedaj, da ne more krščanska vera preživeti, če bi se dokazalo, da je ena glavnih teorij moderne znanosti resnična.

On stavlja vero milijonov ljudi proti skoro splošnemu mnenju znanstvenikov.

Vzemimo, da imajo znanstveniki prav. Mogoče imajo prav. Mogoče je, da se Bryan moti. Mogoče je tudi, da vedo antropologi več zgodovine človeka kot pa bogoslovci. Kaj bi se zgodilo potem z vero, koje prvoboritejem se je proglasil Bryan?

Kampanja, katero vodi danes Bryan je v svojem bistvu napad na temelje krščanske vere. Tega on seveda ne misli in ne namerava. Če pa trdi, da je treba iskati temelje vere v prvih dveh poglavjih Geneze, potem je skrčil temelje ter jih oslabil v tako veliki meri, da je ogrožena cela zgradba krščanstva. Ni se čuditi vsled tega, če poročajo fundamentalisti, da postamejo njih otroci neverni, ko pričnejo pohajati šole. To ni prav nič presenetljivo. Svoje otroke pošljejo v svet vednosti s prepričanjem, da je cela vera neresnična, če ni resnično eno ugotovilo Biblije.

Ali se tako brani vero? Ali naj se jo zavaruje na tak način? Res, čudno je prinašati človeštvu tolažbo s povestjo, da ne morejo ničesar vrjeti, dokler tudi ne vrjamejo, da je kaldejska znanost iz časov pred štiri tisoč leti dobesedno resnična.

Bryan ne ščiti vere. On pravi svojim ljudem: — Vaša vera je neresnična, razven če je znanost krivična. Naravnost sili jih v sklep in zaključek, da je njih vera neresnična, če ima znanost prav.

Ponavlja zopet napako katero so napravili zopet in zopet v teku dveh tisoč let dobromisleči, a nemodri prvobojevniki in predstavitelji vere. V vsaki dobi so nastopali možje, ki so izjavljali, da bo vsak novi napredek znanosti uničil vero. Ta spor glede evolucije človeka je le zadnji v dolgi seriji sporov, v kateri so, prav kot v Daytonu danes, verni in udani možje kot je Bryan stavil celo krščanstvo proti eni znanstveni teoriji.

Resničnost krščanstva so postavili nasproti obliki zemlje, njenemu mestu v solnčnem sistemu, gibanju planetov, pomenu kometov, starosti zemeljske skorje, obstoju fosilnih živali, vesoljni povodnji, proroku Jonasu in kitu, židovskemu Jožvi in solncu.

Ob vsaki taki priliki so nastopili teologi, ki so nasprotovali znanstvenikom kot jim sedaj nasprotuje Bryan. V vsakem sporu se je glasilo, da pomenja resnica znanstvenega naziranja konec krščanstva.

Če bi ne imelo krščanstvo širših podlag kot pa trdijo fundamentalisti, bi ne bilo danes živa vera milijonov in milijonov ljudi. Krščanstvo, kljub vsem bojaznim fundamentalistov tekom stoletij, pa je živa vera raditega, ker počiva na neizmerno solidnejši podlaki kot pa domnevajo fundamentalisti.

Bryan je mož odločnega prepričanja, a slabe vere. Evangelij, ki ga pridiguje narodu Tennesse-ja ne počiva, kot mora vsaka vera, na neprestanih razodetjih v človeških izkušnjah. Temelji mesto tega na trditvi, da nima prav Darwin ali nekdo drugi.

Kakšen majhen temelj za zgraditev vere! Kako borno se igra s krščanstvom! Kako malo vere mora imeti v dnu svojega srca, če je vsa njegova vera zamikanje nečesa, kar bo mogoče v naslednjih par dneh nepobitno dokazano!

Pravično bi bilo povedati v takem slučaju priprostemu narodu v Tennessee, da mora opustiti vso svojo vero, svojo uteho na svetu in svoje upanje glede večnosti, če bi se nepobitno dokazalo sorodstvo človeka z nižjimi oblikami življenja na svetu.

Kdo drugi kot Bryan sam ogroža vsled tega vero priprostih, pobožnih ljudi?

Dopis.

S pota.

Zadnjič sem poročal o michiganskih gozdih in gozdarjih in obljubil sem, še kaj nadaljevati od drugod. To obljubo bom izpolnil, ali najprvo moram omeniti, da se je pri mojem zadnjem poročilu vrinil vmes tiskarski škrat ter zavil po svoje, ko sem poročal o srnici "Rozi". V svojem dopisu sem omenil, da je prepovedano ubijati velikega ježa, in sicer zastrantega, ker služi kot hrana ljudem, če se slučajno izgube v gozdu. Tak jež je velik kot mlad, že dokaj doraščen medved ter zleze tudi rad na drevo, dasi je bilo v mojem zadnjem dopisu pomotoma rečeno, da ne gre na drevo. To le radi tega zapišem, da ne bo spet kak hujskač nahrulil uredništvo G. N. z bogokletstvom, češ, da pretvarja dopise. Jaz pa pišem v Glas Naroda že 32 let, pa so bili vsi dopisi taktni. Tako tudi tedaj, ko je pred leti oznanjevalec nemira zabijal v Clevelandu cerkev ter v tačasni Clevelandski Ameriki slikal duhovne z marelco in potno torbo v rokah. Kar 3.000 nas je "marčalo" in belo oblečene deklice z nami. Tone Grdina pa je na konju jahajoč kričal in dajal povelja. To ni bogokletstvo, dasi se je na čebelo valilo po St. Clair cesti pod Tonetovim vodstvom. To pa vse zato, da bi Koverta faro dobil. — Tedaj se je s to komedijo tako vera smešila, da je na mestu biblijski rek: Naši prvaki so kislo grozdje zobali, zato imamo dolge, skominaste zobe. Vsakdo si lahko misli, da bi imela prva najstarejša Jednota, če bi ne bilo onih prepirov, samo v Clevelandu lahko toliko članov, kot jih ima danes po vsej Ameriki in Kanadi.

V bližini Rapid River v Mich., sem najprvo šel v indijansko vas, in sicer tam blizu Chicago jezera, kateri kraj je eden najlepših za letoviščarje. Tam poleg je Indian Lake in se vije tam velika reka, v kateri ribarijo Indijanci in drugi. Blizu Manestique je kakih 300 čevljev velik kristalni studenec, z okusno mineralno vodo ki izvira iz belega peščenega dna. Ta studenec s svojimi globokimi viri izgleda kot malo jezerce.

Tako sem se poslovil od prijaznega Michigana, in zdaj, ko to pišem, se nahajam na Ely, Minn. Novic ni posebnih. Turistov pa je sedaj, v tej hudi vročini, mnogo od blizu in daleč, ki obiskujejo razna jezera in gozdove. —

Novice pa so zdaj sledeče:

V Soudan, Minn., je umrla rojakinja Barbara Nemanič, doma iz Božjakovega na Dolenjskem, po domače Matjašičeva. Stara je bila 47 let; v Ameriki je bivala kakih 28 let. Zapušča soproga in več že odraščenih otrok. — Dne 13. julija v mestnem kopališču nagloma umrl pri kopanju neki turist, in glede njegove smrti so zdravniki ugotovili, da ga je zadela kap, ko je skočil v vodo. — Prišel je na oddih in sveš zrak, pa je šel le svoji smrti naproti.

Dne 14. julija pa je šla neka poljska družina nabirat borovnice (katerih je letos obilo v tukajšnjih gozdovih). Ko so se naložili v majhen čoln, s težkim tovorom borovnic, so se blizu mesta Ely trije utopili; dva so takoj ven dobili, seveda mrtva, enega pa še iščejo.

Na Ely so skoraj tedensko veselice v prijaznih gozdovih. Tako bo kmalu imelo svoj izlet Dramatično društvo, in sicer tam pri Belem jezeru, pri Jenkovem letovišču, v takozvanem Srebrnem mestu. Tam se bo čulo veselo petje in godba in zabava bo gotovo prvovrstna v družbi društvenikov in prijateljev dramatike. To bo 19. julija.

Istotam bodo priredila tudi skupna elyška društva velik piknik. Toliko za danes.

Naj bo tudi onemu povedano, ki me je opozoril: daj v cajtenge, da smo imeli dne 5. julija tam na Babitt (to je blizu Ely, v gozdu), procesijo za dež. Rekel sem oni osebi, da je to sramotno, kajti bili so veseli in ne žejni, ne lačni, pa so prirejali procesije in smešili verske obrede. Kdor je količkaj pošten, se zgraža nad tem, in tako so se zgražali tudi oni, ki so mimogrede to opazovali. —Takih reči, — sem rekel jaz, — ne dajem v časopise, ker to v časopise ne spada, ker ni, da bi jih bral pošten človek zdravega razuma! —

Matija Pogorelc.

Jugoslavia irredenta.

Ponočni napad na župnika v Vipavi.

V noči 5. julija je udrl doslej še neznan ropar v župnišče v Vipavi in prišel neopažen v sobo gospoda župnika Breitenbergerja. Udaril ga je močno po glavi in zavpil nanj, da mora molčati in da sme odgovarjati samo na njegova vprašanja. Potem ga je še parkrat udaril, da je začel župnik krvaveti. Ropar je v sobi vse prebrnil in zahteval denar. Župnik mu je rekel, naj vzame, kar je v suknji in uro. Ropar je to storil, potem pa je odšel. V listnici je bilo 100 lir, ura je vredna 260 lir. Po odhodu roparja si je tudi župnik pomagal, kolikor si je mogel, zjutraj pa je naznanil napad orožnikom in poklical zdravnika. — Rane na glavi bodo imele lahko še težke posledice. — Orožniki iščejo napadalca. Župnik Breitenberger je rodom Idrijčan.

700 italijanskih tajnikov za slovenske občine.

Trgovska šola v Gorici se reorganizira v trgovski zavod, ki bo imel poseben tečaj, v katerem se bodo poučevali kandidatje za občinske tajnike med Slovenci. Učili se bodo tudi slovenščine. Sedaj je 700 slovenskih občin brez tajnikov s predpisanimi študiami, kakor trde Italijani, in vsa ta mesta med Slovenci imajo zasesti Italijani, izšolani v omenjenem tečaju. Ti italijanski tajniki imajo tudi zaupne osebe in predstraže uprave in domovine v najdelikatnejši zoni ob meji. Marsikatera italijanska nakana proti Slovencem se je že izjalovila in tako morda tudi ne bo nič z nameravanim nameščenjem italijanskih tajnikov in njihovo misijo med Slovenci.

Miramar še vedno prazen.

Tujec, ki pride v Trst, občuduje Miramar in marsikdo si ga želi ogledati tudi v notranjosti. To lahko stori proti precej visoki vstopnini ali grad je prazen. — Tujcu se nudi samo lep razgled sredi golih sten. Avstrijska vlada je pred vojno z Italijo grad izpraznila in na Dunaju so razmetali in zmešali iz Miramara pripeljano pohištvo med drugo. — Sicer velja dogovor med Italijo in Avstrijo, da se pohištvo povrne, toda kdo ve, kaj vse je bilo v Miramaru. Na Dunaju zbirajo pohištvo za Miramar, ali tja ga najbrže ne bo še kmalu.

Hrvatski delavci na Reki.

Hrvatski delavci na Reki so zelo na poti Italijanom. Njihove novine kriče, da je od 4.000 delavcev 65 odstotkov Hrvatov poleg nekaterih tujcev. Hočejo, da bi se ti hrvatski delavci takoj zamenjali z italijanskimi. Italijanska vlada se sicer obvezuje za popolno varnost in celo ravnopravnost Jugoslovanov na Reki, dopušča pa potem gonjo proti njim, dasi so na primer hrvatski delavci na Reki nujno potrebni in edini ki delajo! Po bankah in podjetjih na Reki so na vodilnih mestih še vedno Hrvatje, Madžari in Čehoslovaki. Tudi te hočejo odstraniti. Reka mora biti italijanska, to se pravi: popolnoma mora propasti!

Samomor poročnika finančne straže.

Poročnik finančne straže v Kačjivasi pri Postojni Cornelio Pescatori je izvršil samomor. Odpeljal se je z motociklom do nekega brezdna, tam si je pognal kroglo iz revolverja v srce in se zvrnil v globočino. Tam so ga našli po dolgem iskanju. Na svojem stanovanju je pustil pismo, naslovljeno na mater, kateri naznanja svojo smrt vsled slabega zdravja in jo prosi odpuščanja.

Tragična smrt župnika Sedeja.

Župnik Sedej v Oblakah se je šel popoldne 29. junija kopat, ne da bi o tem koga obvestil. Ker ga le dolgo ni bilo nazaj, so ga začeli njegovi domači iskati in so ga slednjič našli v vodi mrtvega. Pokojnik je imel srčno napako in ga je v vodi zadela kap. Župnik Sedej je sorodnik goriškega nadškofa.

Otroška paraliza.

GRENEWICH, Conn., 19. jul. Earland Taylor, šest let stari sin Mrs. Eunice Tayer iz New Yorka, je umrl v tukajšnji bolnici na otroški paralizi.

To je prvi slučaj otroške paralize v zadnjih par letih v tukajšnjem kraju.

Peter Zgaga

Med newyorškimi rojaki se širi govorica, da predrzni newyorški lopovi nikomur ne prizanesejo in da so imeli te dni opravka v okolici štirinajste ceste in 9. Ave.

Baje se jim posrečilo odnesti tri tisoč dolarjev v gotovini, nekaj kufrov in navsezadnje tudi zdrave pete.

Tri tisoč dolarjev — to je že lepa svota. Napadalci so bili zakrinkani, in napad se je završil med deveto in deseto uro dopoldne.

Kje se je med deveto in deseto uro dopoldne mudil gospod pomožni urednik, se zaenkrat še ni dalo dognati.

*

Kot mi poročajo, je bilo na Slavčevem piknika v nedeljo vse lepo in vse dobro, edinole klobase so imele malo duha. Malo, čisto malo.

Žal, da ta duh ni bil po klobasah.

*

To je bil tudi zadnji piknik v Ameriki, katerega se je moj brooklynski prijatelj Jože oficijelno udeležil. Že vsaj on tako pravi, prepričali se bomo pa prihodnje poletje.

Kot mi poročajo, sta ga bili dve porednici zavlekli v boršt in ni dosti manjkalo, da ni prelomil svoje zaročne zvestobe.

*

Proces, ki se vrši v Daytonu, Tenn., ter ima dokazati, če je človek res v kaki žlahti z opico ali ne, bo kmalu končan. Pametni ljudje bodo dopotovali: zagovorniki, priče in profesor Scopes — zagrizenci bodo pa ostali v Daytonu v trdem prepričanju, da so izvojevali boj proti naravi in da so izrekli nezaupnico njenemu na milijone let trajajočemu delovanju.

*

Devet desetin tistih naših ljudi, ki gredo v stari kraj z namenom, da bodo tam ostali, se vrne po preteku šestih mesecev.

To je čudno, kaj ne? Ali so se res po kratkem bivanju v Ameriki, popolnoma odtujili domovini?

Ni mogoče. Domovini se ne more odtujiti noben pošten človek. In naši ljudje so z malenkostnimi izjemami sami poštenjaki. Domovino ljubijo, razmer v domovini pa ne morejo prenašati. To je edin in najmanjši greh, s katerim so svoje domoljubje omadeževali.

*

Mussolini je odredil, da se bodo vršile prihodnje italijanske volitve šele leta 1929. Torej ima še štiri leta časa za izpreminjanje italijanskega naroda v tolpo črnosrajčnih zagrizencev. V štirih letih pa lahko še dosti doživi. Prav lahko doživi dan, ko bo vrgel razsodni del italijanskega naroda v pozabljenje njega in njegove čudne nazore o svobodi.

*

Iz Pariza poročajo, da je znorel tam neki človek, ki je čital poročila o procesu v Daytonu.

Slekel se je do golega ter kobalil po vseh štirih po ulicah.

Ko so ga vprašali, kaj je ž njim in kaj namerava, je odvrnil, da se je razvil iz opice in da je v šumo namenjen.

Torej v Franciji in menda v vsej Evropi je znorel en sam človek zastran procesa, ki se vrši v Daytonu.

Pa poglejmo v Ameriki!

*

Vsi tisti milijoni Amerikancev, ki so na Bryanovi strani, se ne morejo posebno postavljati z zdravo pametjo.

*

Vsem tistim, ki me vprašujejo, če bo Koverta še kaj pisal iz Rinaznanjam, da bo še in da bom mogoče še jutri objavil eno njegovih pisem.

Kot mi poročajo rojaki, je bilo zadnje njegovo pismo jako zanimivo ter nestrpno čakajo nadaljnih.

Viri energije v bodočnosti.

Odkar uporablja človeštvo premog, ga navdaja skrb kaj potem, ko zmanjka dragocenega črnega dijamanta. Zato neprestano študira in išče novih virov energije. Že od nekdaj je človek obračal oči k solncu, v katerem je popolnoma pravilno viden izvor energije in življenja. Natančni računi kažejo, da izžareva solnce na 1 kv. klm. veliko ploskev na leto toliko toplote, da bi iz nje s pomočjo primernih strojev mogli dobiti, če bi jo vso izrabili, okrog 250.000 konjskih sil. Na vsem svetu se izkoplje v enem letu 1300 milijonov ton premoga, ki predstavlja ob 100 postotni izrabi 325 milijonov konjskih sil. Isto energijo bi dobili od solnca na 13.000 km. kvadratnih veliki ploskvi — če upoštevamo samo 10 postotno izrabo. Ta ploskev odgovarja tretjini površine Švice. Iz te primere je razvidno, kako ogromne energije bi človeštvo moglo dobiti iz Sahare, če bi se posrečilo s primernimi stroji izrabiti vsaj del energije, ki jo solnce dan za dnem brezplodno izžareva v pesek. Na to so nekateri inženjeri že mislili, ali dozdaj še ni bil izumljen stroj, ki bi vsaj deloma izpolnil dane zahteve. Zadnjič smo čitali, da se je kalifornijskem inženjerju Moreanju posrečilo sestaviti stroj iz 1575 zrcal, ki producirajo v svojem žarišču temperaturo 8000 stop. C, t. j. 2000 stop. več, kakor je mogoče dobiti v največjih električnih pečeh. Pri tej temperturi se topi kremenjak, železo, zlato, platina, opeka, dijamant. Koliko je na omenjeni vesti resnice, seveda ne moremo še kontrolirati.

V zadnjih letih je med znanstveniki vzbudila veliko pozornost knjiga hamburškega profesorja Plausona, v kateri popisuje način, kako bi se dala izrabiti zračna elektrika. Plausonova teorija pa v bistvu ni nič novega, saj je že Franklin, izumitelj strelovoda, vedel, da je zrak nasičen z elektriko. Kako bi se dala električna zračna energija zbrati in potem uporabljati, o tem pa tudi profesor Plauson ne pove nič določenega.

Poleg vode se smatra kot eden izmed najizdatnejših virov energije veter. Odkar se je razvilo zrakoplovstvo, je bilo omogočeno študirati prilike, ki vladajo v vetru, in danes vemo, da ima veter v sebi 600 krat večjo moč kakor voda. Že pred vojno je na pr. v Nemčiji več kot 13.000 naprav, ki so črpale silo za pogon iz vetra. Na 25 odstotkov vseh nemških mlinov je gonil veter. Jasno je, da bo v bodočnosti mogoče izrabiti še mnogo večji procent energije vetra.

V novejšem času so iznajdljivi duhovi prišli na misel, da bi se dala izrabiti energija padajočega dežja. Ideja zveni za enkrat še zelo fantastično.

Dziobeko je izračunal, da bi sila, ki goni zemljo okrog njene osi, mogla goniti vse stroje, kar jih ima svet, okrog 8 bilijonov let, če bi se jo posrečilo racionalno izrabiti, kar pa je in ostane za vedno utopija.

Če bi se posrečilo napraviti in vzdrževati v globini 3500 metrov pod zemeljskim površjem parne stroje, bi lastna zemeljska toplota gnala stroje. Da izrabljajo že ponekod vulkansko energijo, je znana stvar. Omenimo naj Kalifornijo, Chile, Bolivijo, Aljasko, Novo Zelandijo, Japonsko in zlasti Italijo, ki so v tem oziru že zelo napredovale.

Ramsay, ki je odkril tkzv. plemenite pline, je že pred vojno predlagal, naj bi se premog zažgal v rudnikih, kjer ga kopljejo, z zgorevanjem nastali plini pa bi se naj odvajali na površje. S tem bi se mnogo energije pridobilo, ker bi na eni strani stroški za prevoz odpadli, na drugi strani pa bi se lahko porabili tudi odpadki, ki so sicer brez koristi. Njegova teorija do danes še ni prešla v prakso.

Mnogo upanja za dosego novega vira energije so v poslednjih letih stavili na radioaktivne snovi predvsem pa na razdelitev atomov. Učenjaki so dognali, da se ob razpadu atomov oproste neizmerne latentne energije. En gram radia ima na pr. toliko toplotnih kalorij kakor 300 centov najboljšega premoga. Do danes se žal ni posrečilo razbiti in razdeliti atome. V novejšem času so poskusili kisik izločiti iz zraka in njegove atome razkrojiti. Poskus pa se je ponesrečil že v teoriji, zato ker moderna tehnika še ne pozna tako odporne kovine, ki bi mogla kljubovati nastalemu kemičnemu procesu.

Zanimiva je teorija znanega raziskovalca premoga Hansa Fisherja ki jo je podal nedavno na londonski konferenci, kjer so se zbrali teoretiki in praktiki, da najdejo novih virov energije. Izjavil je, da je teoretično že danes mogoče dobiti iz vode in zraka za avtomobile potrebno pogonsko sredstvo. Na podobno misel je že poprej prišel Charles Henry, profesor na Sorbonni, ki je objavil razprave o vodi kot gonilnem sredstvu avtomobilov. Njegova teorija se oslanja na hipotezo, da se v naravi nahajajo snovi, ki bi razkroj vode v kisik in vodik mogle toliko pospešiti, da bi na ta način nastali plini mogli goniti eksplozivni motor. Do danes se še ni posrečilo, odkriti te snovi. Izključeno pa ni, da se v bodočnosti vendarle posreči.

Konec štrajka v Havani.

HAVANA, Kuba, 17. julija. — Delavci v tukajšnjem pristanišču, ki so že dalj časa stavkali, so se danes vrnili na delo. Družbe so ugodile večini njihovih zahtev.

V vseh slučajih—

najsibo za pošiljanje denarja v dinarjih, dolarjih ali lirah;

najsibo za izplačanje denarja, katerega hočete iz domovine sem dobiti;

najsibo za vloge na 'Special Interest Account' kjer je Vaš denar varno naložen in prinaša 4% obresti;

najsibo za potovanje v stari kraj in povratek v Ameriko, je najbolje za Vas, ako se obrnete na poznani in zanesljivi zavod, kateri Vas bo vsikdar točno in zanesljivo poslužil:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA POSLOVNICA V AMERIKI

Zagonetno, toda resnično.

Zanimive beležke morilca.

Za "Glas Naroda" — priredil Šabec.

Pretekla je že skoro doba treh generacij, odkar se je odigrala ta tragedija, znana kot eden najbolj senzacijonalnih kriminalnih slučajev prve polovice preteklega stoletja. — Dne 17. septembra leta 1841 je bil umorjen Samuel Adams, katerega je umoril knjigovodja John C. Colt.

Omenjenega dne popoldne je sedel Colt za svojo pisalno mizo v svoji pisarni v poslopju na vogalu Chambers Street in Broadway. V sosedni sobi je bila nameščena trgoska šola, v kateri je poučeval neki gotov Wheeler, ki se je prav takrat bavil z nekim svojim mladim učencem. Colt je izgotovil neko delo o knjigovodstvu, Adams, ki je bil tiskar, pa je prevzel delo v tisk in izvršitev. Colt pa je bil Adamsu dolžen neko vsoto denarja, radi katere ga je Adams večkrat opominjal.

Ko je sedel Colt pri svojem delu, je stopil v pisarno Adams ter sel na bližnji stol. Colt je trdil, da račun, ki mu ga je Adams nekaj dni prej tiskanega dostavil, ni pravilen. Pokazal je svojemu upniku listek, na katerem so bile zabeležene številke, ki jih je Colt notiral ter je rekel Adamsu, naj dotične številke na korekturi popravi. Adams pa se je razburil ter dejal, da Colt ničesar ne razume o tiskarstvu, ali vendar je dotične korekture popravil.

— Vi bi me radi ogoljufali! — je zabrusil Adams Coltu v obraz.

— Lažete! — je zaklical Colt in skočil kvišku.

Adams je tedaj udaril Colta s pestjo v obraz, in udarec je preklal Coltovo ustnico in tudi iz nosa se mu je ulila kri. Nato sta se sprijela. Adams je zgrabil Colta za vrat ter ga potiskal proti steni. Colt pa je stegnil svojo roko, zgrabil kladivo, ki je ležalo na mizi, in s tem kladivom je z vso močjo udaril svojega nasprotnika po glavi.

Nadaljne dogodljaje pa povemo najboljše s Coltovimi lastnimi besedami, kakor jih je napisal v jetnišnici. Je to grozna povest, istorija strašne realistike in občutkov morilca. . .

*

. . . Pograbitev kladiva in udarec, to dvoje se je zgodilo skoro hkrati. Mislim, da je udarec vrgel klobuk z njegove glave, ali natančno tega ne vem. Spominjam se le, da je tako trdno vrtel in vlekel mojo ovratnico, da sem mislil, da mi je izgubiti razsodnost in zavest, in pričel sem toči s kladivom, kamor je priletelo. Mi je li skušal iztrgati kladivo ali ne, se ne spominjam. Moja prva jasna misel je bila, kakor se mi zdi, da je oprijem njegove roke okoli mojega vratu nekoliko popustil. Pozneje se ne morem spominjati ničesar drugega, kakor da sem zaslišal trkanje na vrata. Kakor v megli se mi zdi, da sem ga odrinil od sebe, da je padel na tla, ali z gotovostjo ne morem trditi tega. Ko sem začul trkanje po vratih, se mi je mahoma vrnila zavest. Stopil sem naglo k vratom in obrnil v njih ključ.

Nato sem sedel, kajti čutil sem se zelo slab in bolan. Ko sem tako sedel par minut in videl toliko krvi, sem vstal ter pogledal ubogega Adamsa, ki je grgral, krilil z rokami, nato pa mirno obležal. Spominjam se, da sem ga prijel za roko, ki pa je bila mrzla in s strahom in grozo sem izprevidel, da sem ga ubil.

Nekako ob istem času me je prestrašil nek šum. Bil sem razburjen in prestrašen in mislim, da sem šel proti vratom, da se prepričam, če sem jih zaklenil in da potegnem ključ iz njih. Tako sem prisluškoval pri vratih morda minuto ali dve, boječ se, da bom slišal še kak šum. Nato sem sel k oknu. Bil je mrzel, vlažen dan in okno je bilo ves dan zaprto. Tako sem obsedel najmaj pol ure nepremično, dočim sem prej okno zastrl.

V tem času pa se je raztekla kri preko vseh tal, in bal sem se, da bo premočila tla ter pričela kapata skozi strop v lekarno, ki se je nahajala spodaj. Poskušal sem mu ustaviti kri in zavezal sem mu robec okoli vratu. Toda kakor se je zdelo, ni to nič pomagalo. Nato sem se ogledal po kakem motvozu, katerega sem res našel v zaboju, ki je stal za zagrinjalom. Mrtvecu sem odvzel robec ter mu z motvozom ovil vrat. Še vedno pa je obstojala nevarnost, da bo velika množina krvi premočila pod ter pričela kapati v lekarno. Vzel sem torej žepno ruto ter pričel ž njo pomivati tla, ožemal pa sem kri z rute v vedrice, ki je stalo v pisarni. Kakor se mi zdi, je bilo za eno tretjino vode v vedercu, in kri je naponila najmanj nadaljno tretjino. Medtem sem vzdignil truplo ter ga položil na zaboj in ga pokril z zagrinjalom. Nato nisem več videl njegovega obraza. Nato, ko sem odpravil in zabrisal kolikor mogoče sledove krvi, sem sel zopet k oknu ter pričel premišljevati, kaj naj sedaj ukrenem. Spet sem slišal nekoga trkati na vrata, ali se nisem odzval. V tej strašni situaciji sem vzdržal, dokler se ni zmračilo, a po glavi so se mi podile strašne in grozne misli. — Ko se je dodobra zmračilo in ko sem videl peljati mimo nekaj omnibusov, sem previdno odklenil vrata ter odšel kolikor mogoče potihoma ven, misleč, da me nihče ni videl.

Prekoračil sem park ter šel proti City hotelu, kjer sem upal sestati svojega brata ki je tamkaj izstopil. Njemu sem hotel tudi zaupati, kaj sem storil. Videl sem ga res v hotelski čitalnici, kjer se je pogovarjal z dvema gospodoma. Izpregovoril sem ž njim par besed, ker sem pa videl, da je v nujnem razgovoru, sem se poslovil in odšel spet v park. Tu sem šetal gor in dol ter ugibal in tuhtal, kaj naj storim. Vsakojake misli so se mi podile po glavi, med njimi tudi ta, da bi šel na policijo ter tam povedal, kaj sem storil. Nato pa sem si preodčil velikansko razurjenje, proces in javno kritiko, zlobne in zavite govorice in verzije, ki jih bodo raznašali o meni ljudje, ki so vedno pripravljeni, očrniti svojega bližnjega pred svetom in javnostjo. K temu pa se je pričela oglašati še moja vest, in to je bilo več, kot sem mogel prenašati.

Sprva sem nameraval zažgati poslopje, tako da bi se vse izpremenilo v žerjavico in pepel in da ne bi ostalo nobenega sledu. Takoj nato pa sem se spomnil strašne nevarnosti, ki bi pretila drugim v obliki strašne smrti v plamenih, kajti vedel sem, da prenočuje v poslopju veliko število oseb, zato sem opustil to misel. Nato mi je prišla ideja, da bi dal narediti pripraven zaboj, morda kovinast, katerega bi dal lahko zaciniti, tako da ne bi propuščal krvi, nakar bi ta zaboj kamorkoli že odpeljal ter ga zakopal. Ali zopet sem se spomnil težkoč, s katerimi bi bilo zvezano to moje nameravano podvzetje, in rizika, kateremu bi se izpostavil, nakar sem tudi to idejo zavrgel.

Ko sem tako blodil morda kako uro al še dalj po parku, sem se vrnil zopet v pisarno, v katero sem vstopil — vsaj kakor sem upal — zopet neopažen. Vrata Wheelerjeve sobe so bila odprta in čul sem ga, kako je z nekim glasno govoril. Sedel sem spet k oknu in tiho čakal, da Wheeler zaključi svoj pouk in da pogasi luči. Ko sem tako tiho čakal, mi je prišlo na misel, da bi lahko Adamsovo truplo spravil v kak sod ali zaboj ter ga kamorkoli odposlal. Tedaj še nisem mislil na to, da bi bil za to uporaben zaboj, ki se je nahajal v pisarni. Smatral sem, da je ta zaboj premajhen, prekratek in tudi ne dovolj varen.

Ko je Wheeler končal s svojim poukom, sem še vedno čul nekoga v njegovi sobi in domneval sem, da je nekdo ostal notri in legel na klop, kjer namerava prespati. To me je vznemirjalo. Nato sem prižgal svečo, kajti zavedal sem se, da je nekaj treba ukreniti. Nobenega časa ni bilo več izgubljati. Zaprl sem oknice ter stopil k zaboju, katerega sem preiskal in pregledal, da se prepričam, če bi mogel spraviti truplo vanj. To se mi je zdelo možno, če bi upognil noge kvišku ter truplo zavil v jadrovino, ki bi absorbirala kri.

Nato pa mi je padlo na um, da če truplo v zaboju pokopljem ali odpošljem, da bodo isto identificirali po obleki, ki jo ima na sebi. Zato se mi je zdelo potrebno, da mrtveca slečem in obleko razrežem. Pri tem opravilu so žvenketali ključi in drobiž, ki ga je imel mrtvec v žepu. Vse to sem pobral iz žepov in položil na stran. — Nato sem pokril truplo z zagrinjalom, prej pa sem odrezal kos tega zagrinjala, da sem ga položil na dno zaboja. Nato sem trno povezal glavo in noge mrtveca kolikor mogoče tesno skupaj, da bi truplo zavzelo manj prostora. Po velikem trudu se mi je posrečilo dvigniti truplo najprej na stol, od tam pa na zaboj. Ko sem truplo nekoliko zaobrnil, sem ga položil v zaboj, z glavo navzgor. Nato sem truplo toliko časa tlačil, da ni nič več gledalo preko zaboja. Nato sem izpolnil praznino z zagrinjalom, položil suknjič umorjenega mrtvemu pod glavo, položil pokrov na zaboj ter ga pribil s štirimi ali petimi starimi, zarjavelimi žeblji. Ostalo obleko, telovnik, hlače, klobuk, denar in ključe, sem zavil v papir ter odnesel dol. Nato sem se spet vrnil v pisarno, vzel vedrice s krvjo, jo zlil v lijak, natočil par veder sveže vode ter umil pod. Ko sem nato tudi vedrice izmil, sem odprl oknice, postavil k vratom stol, vrata zaklenil, nato pa odšel v Washington kopališče na Pearl Streetu, v bližini Broadwayja. Medpotoma sem nameraval v neki trgovini z železnino kupiti par žebljev, ali trgovina je bila že zaprta. Bilo je deset minut po deseti uri zvečer, ko sem prispel v kopališče. Tam sem izmil krvave maroge z rokavov svoje srajce ter s kolen.

Nato sem odšel domov, kamor sem prispel približno pet minut po enajstih. Kakor običajno, sem nažgal svečo. Karolina je hotela vedeti, zakaj sem prišel tako pozno domov. Izgovoril sem se, da sem bil pri nekem prijatelju v Philadelphiji ter da moram tudi naslednje jutro zgodaj vstati, da ga spremim na kolodvor. Nato sem ji dejal, da imam še nekaj pisati, samo da bi se pomirila in zaspala. Ko je zaspala, sem ugasnil luč, slekel svojo srajco ter jo djal sušit, nakar sem legel spat.

Naslenjega jutra okoli pol šestih sem vstal, vzel srajco in ovratnico, ki še nista bili popolnoma suhi, ter ju spravil v cajno za perilo, oblekel sem svežo srajco, vzel novo ovratnico in bil sem že skoro popolnoma oblečen, ko se je Karolina zbudila. Rekel sem ji, da me najbrže ne bo k zajtrku, odšel sem v pisarno ter našel tam vse tako, kakor sem pustil ob svojem odhodu. Ko sem se prepričal, da je vse v redu, sem šel spet ven, kupil v trgovini par žebljev ter se vrnil v pisarno, kjer sem pokrov zaboja dobro pribil, nato pa odšel k East River-ju, da doženem, kdaj odpluje prvi parnik proti New Orleansu. Nato sem se spet vrnil v pisarno, kjer sem markiral zaboj ter ga zavlekel z velikim trudom do stopnic. Nisem si upal sam nesti zaboja dol, temveč sem poiskal za to nekega voznika. Ko sem odšel ven, sem opazil iti mimo nekega moža, katerega sem prosil, naj mi pomaga prinesti zaboj dol. Ta je bil takoj pri volji in ko je ugledal zaboj, je dejal, da ga bo sam nesel dol in da ne potrebuje moje pomoči. Dal sem mu menda deset ali petnajst centov, in mož je res storil, kakor je bil obljubil. Jaz pa sem nato odkorakal po Chambers Street, in tam sem opazil nekega voznika, ki je peljal s svojim vozom v smeri nazaj proti Broadwayju. Najel sem tega voznika, mu naročil, naj mi pelje zaboj k parniku ob Maiden Lane ter šel ž njim. Dočim je on nakladal zaboj, sem stopil jaz v svojo pisarno ter vzel kos papirja, da bi spisal nanj pobotnico, katero naj bi podpisal ladijski kapitan ob sprejemu zaboja. Klerk je hotel vedeti, če želim imeti tovorni list. Jaz sem mu odvrnil, da ker gre samo za navaden zaboj, da po mojem mnenju tovorni list pač ne bo potreben in sem pripomnil, da ga pridem pozneje v pisarno iskat. Po ta tovorni list pa nisem šel in tudi pobotnico sem takoj razstrgal, čim sem se oddaljil dva bloka od parnika. Na povratku v svojo pisarno sem se ustavil v jedilnici hotela Lovejoy, nasproti parka, kjer sem naročil žemljo in zdelico kave. Jesti nisem mogel, toda kave pa sem popil dve zdelici. Nato sem šel nazaj v svojo pisarno, kjer sem zaklenil vrata ter nekaj časa nemo in mirno obsedel. Nato sem še enkrat natančno pregledal sobo, skrbno zbrisal steno na enem ali dveh mestih, zatem pa sem odšel domov ter legel v postelj.

*

S tem so končane morilčeve beležke, ki tako jasno označujejo vsak posamezen njegov korak. — Vsakemu, ki je te beležke čital, je moralo biti jasno, da je šlo tu za uboj v silobranu, ki ni bil vnaprej zamišljen ali zasnovan.

Usoda pa je bila proti morilcu. Dogodilo se je nepričakovano. — Odplutje parnika iz Newyorškega pristanišča se je zavleklo za teden dni. Na krovu ladje se je pojavil močan, neznosen smrad, in kapitan je takoj uvedel preiskavo, odkod ta smrad prihaja. Smrad je prihajal seveda iz zaboja. Kapitan je ukazal, naj zaboj odpro. Ko se je to zgodilo, so našli notri truplo umorjenega.

Medtem pa se je že splošno govorilo o izginotju Adamsa. New York je bil tedaj še majhno mesto, kjer so ljudje drug drugega poznali. Kmalu je bil ugotovljen voznik, ki je izpovedal, kdo mu je oddal zaboj. Colt je bil takoj aretiran ter zaprt v Tombs jetnišnici.

V sodišču je naredil Colt na vse dober vtis. Oglasilo se je več vplivnih odvetnikov, da ga zagovarjajo; državni pravdnik James E. Whitting je zastopal obtožbo. Wheeler, učitelj, ki je imel sobo poleg Coltove pisarne, je ves čas nekaj sumil. On je slišal udarec in ropot borenja, prišel je potihoma k vratom ter pogledal skozi ključavnično luknjo noter. Adamsovega trupla ni videl, ker mu je Coltov hrbet zapiral pogled, toda videl je, kako se je Colt čez nekaj sklanjal ter si prizadeval, tisto stvar vzdigniti. Wheeler je o tem dotlej molčal, ko pa je prišla stvar pred sodišče, je nastopil kot priča, in sicer za obtoženca zelo obteževalna priča.

Obramba je plaidirala uboj. — Porotniki pa so se po dolgem posvetovanju zedinili za umor.

Poskusilo se je vse, kar je bilo mogoče, da se reši življenje nesrečnega moža. Slučaj je bil apeliran od sodišča na sodišče, ali vse zaman. Senca vešal je plavala neprestano nad Coltom. Končno so splavali vsi upi po vodi in Cold je bil obsojen v smrt na vešalih.

*

Karolina Henshaw je bila metresa moža, ki je bil smrti posvečen. Tekom celega procesa mu je stala zvesto ob strani. Zdaj, ko ni bilo nobenega upanja več, da bi Colt izbegnil vešalom, je ta izrazil željo, da želi biti ž njo poročen. Oblasti so to dovolile in opoldne dotičnega dne, ko bi imel biti Colt obešen, se je izvršila v njegovi celici poročna ceremonija. Štiri ure pozneje se je imela izvršiti obsodba.

Ena od prič te posebne in čudovite poročne ceremonije je bil J. H. Payne, pesnik, ki je spesnil "Home, sweet Home. Pastor John Anton je poročil dvojico, nakar so pustili poročenca eno uro sama.

*

Preostajale so še tri ure do justifikacije. Colt je izrazil prošnjo, naj ga do zadnjega trenotka puste samega, in iz usmiljenja mu je bilo to dovoljeno. Vešala so stala pripravljena, ura štiri je že skoraj bila, tedaj pa se naenkrat začuje krik: "Ogenj!" Kupola Tombs jetnišnice je bila v plamenih in vsej jetnišnici je grozila poguba. Nastala je velika zmešnjava, pozvana je bila požarna bramba — toda vislice so čakale. . . Ničesar ni smelo prekiniti izvršitve justifikacije.

Eno minuto ali dve pred četrto uro popoldne je vstopil v celico pastor Anthon, da bi obsojencu naznanil, da je prišla njegova ura. Toda trenotek pozneje je že planil duhovnik iz celice na koridor ter klical paznike.

Na postelji je ležal Colt prekrižanih rok, v njegovem srcu pa je tičal dolg, oster nož. . .

Ali je dobil ta nož od Karoline Henshaw ali morda od kakega svojega prijatelja, ki so ga obiskovali v celici, to je in ostane večna tajnost.

Prodajalka ponarejenih angleških bankovcev.

V zadnjem času se je spravilo v promet znatno število ponarejenih angleških "funtov". Ponarejene novčanice so krožile v Sloveniji, na Hrvatskem in tudi v Beogradu. Kakor se je ugotovilo, je ponarejene "funte" razpečavala elegantna, črno oblečena dama, ki je baje identična s Sofijo Turkovo, rodom Slovenko. Za Turkovo se je izdala tiralica in je upati, da pride kmalu pod ključ.

Samomor visokošolke v Beogradu.

Na stopnjišču univerzitetnega poslopja v Beogradu se je s sublimatom zastrupila dijakinja filozofske fakultete Milena Markovič, hčerka kmečkih staršev v kragujevskem okrožju. Umrla je še istega dne v groznih mukah. Vzrok samomora je velika beda, deloma tudi nesrečna ljubezen.

Zagrebški odvetniki proti svojemu predsedniku.

Med zagrebškimi odvetniki in predsednikom njihovega društva Nikolo Hoferjem, se je razvil zanimiv konflikt. Dr. Hofer je namreč na zadnji seji zagrebškega občinskega sveta, ki se je vršila pred kratkim, nastopil povodom protidraginjske razprave kot zastopnik interesentov za vzdržanje draginje. Zagrebški odvetniki so se sedaj postavili na stališče, da je dr. Hofer s svojim nastopom omadeževal dostojanstvo odvetniškega stanu, in napravil tako društvu kakor tudi celemu stanu pred javnostjo veliko moralno škodo. V smislu tega stališča so poslali zagrebški odvetniki 'Društvu odvetnika' dopis, ki so ga objavili tudi v listih, v katerem izrekajo dr. Hoverju nezaupnico in ga pozivajo, naj takoj odloži mesto predsednika društva, sicer ga bodo k temu prisilili na izrednem občnem zboru. Poziv so podpisali vsi odvetniki brez razlike strank.

BREZPLAČNO Krasna barvana posoda z ročaji za sadje za 90 labelnov —

Star in Magnolia Mleka

Ko hočete kuhati ali peči, se boste prepričali, da bodo s temi vrstami kondenziranega mleka postali vaši pudingi, keksi, polívke itd., bogatejši in okusnejši kot ste jih kdaj prej imeli. Domačem jedem dajo izboren okus ter jih je lazje delati. Polegtega so cenejše in ni treba ničesar vstran metati. Rabili jih boste dosti, ker so dobre in poceni. Sveže ostanejo brez ledu.

BREZPLAČNO

Vsak label s te konve je velike vrednosti. Za 90 labelnov dobite krasno barvano posodo za sadje z ročaji, kakoršno vidite naslikano zgoraj. Hranite te labelne. Kmalu jih boste imeli 90. To darilo je mogoče dobiti samo v naših premijskih trgovinah. Po pošti ga ne pošiljamo. Obiščite naše premijske trgovine navedene spodaj in oglejte si še dosti drugih daril.

PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street near Duane Street
426 West 42nd Street near Ninth Avenue
1427 Third Avenue near 80th Street
61 East 125 th Street near Madison Avenue

BRONX, N. Y.
578 Courtlandt Avenue near 150th Street

BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue near 4th Avenue
2 Sumner Avenue near Broadway

LONG ISLAND CITY, N. Y.
44 Jackson Avenue near 4th Street

ZA GOSPODINJE

Piše ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema nasvete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjo.

NAVODILO Štv. 61.

Navodilo za kuhinjo.

Danes ljudje dosti rajši jedo zrnate jedi, ki so napravljene iz koruze kot pa jedi, katere je treba napravljati iz koruze po starem uzorcu. Predno je koruza kuhana, vzame dosti časa, iz koruze napravljene jedi, kot so naprimer takozvane corn flakes, so pa že gotove ter pripravljene za jedi. S corn flakes ni nobenega posebnega dela in nobene kuhe. Polegtega je pa tudi več različnih navodil, katere lahko uporabljate. Corn flakes je jako zdrava hrana ter je posebno ugodna v vročem vremenu. Vsledtega priporočam materam, naj jih dajo otrokom v obilni meri ter jim s tem zagotove popolno prehrano.

PIŠKOTI IZ CORN FLAKES

5 čaš corn flakes
2 žlici masla
1 čaša sladkorja
¼ žlice soli
1 žlica pecivnega praška
3 jajca
1 žličica vanilje

Utepajte maslo, pridenite sladkor, sol in pecivni prašek. Dodenite dobro utepena jajca, corn flakes in vaniljo. Devajte z žlico v omaščeno ponev. Pecite v zmerni peči. Stresite piškote iz ponve, ko so še gorki.

Navodila za kuhinjo.

Ko delate paj iz črnih jagod ali robidnic, dodenite jagodam nekoliko soli, kar jim bo zadalo boljši okus.

Predno oblijete kek s tekočim sladkorjem, ga potresite nekoliko z moko po vrhu. Na ta način ne bo sladkor tekel čez.

Če imate poleg kuhinjskega sinka škatljo narezanega mila, je to bolj praktično kot uporaba mila v velikem kosu.

Če vam pri keksu zmanjka mleka, mu dodenite nekoliko vode. To ne bo izpridilo keksa, ampak malo rahnejši bo.

Nasveti za dom.

Da odstranite pralniška znamenja z domačega platna, postavite pivnik pod znamenje ter namažite s karbono kislino. Potem operite v čisti vodi.

Če vam pade mast na tla, izmijte takoj z mrzlo vodo, kajti mast se lahko strdi in se zažre v les.

Da očistite slonovo kost, ki je izgubila barvo, pomočite slonovo kost v raztopino vodika in peroksida, potem pa temeljito umijte z mrzlo vodo.

Nasveti za lepoto.

Vsakdo izmed vas ima lahko zobe v dobrem stanju za pravilno žvečenje. Pojdite k zobozdravniku, ki vam bo za majhen denar preiskal zobe ter izlečil nedostatke, katerih sami ne morete. Zobozdravnik naj vam vsako leto dvakrat preišče zobe, kajti na ta način je treba le majhnih popravil. Ali se ne izplača zob vsak dan osnažiti ter iti dvakrat na leto k zobozdravniku kot pa trpeti zobobol ali pa še huje bolezni, ki so večkrat posledica tega zanemarjanja? Dobri zobje pomenjajo dobro zdravje.

Osebno zdravje.

Najbolj navadna bolezen ameriškega naroda je danes zaprtje. S pravilno hrano se lahko prepreči. Zaprtje povzroča pomanjkanje raskavih jedi v naši dijeti. Raskave jedi so otrobi, zrnate jedi z luščino vred, sadje, sveže in suho, kislo zelje, zelena, solata, stročji fižol, korenje in krompir (s kožo). Za zajtrk jejte, če le mogoče, sadje, kako raskavo ali zrnato jed, jajca in pijte kako tekočino. Odrasli naj pijejo kavo, otroci pa mleko ali kakao. Opoldne in zvečer jejte kako solato ali drugo zelenjavo. Če imate pri obedu pečen krompir, ga jejte s kožo vred. Razen krompirja uživajte tudi drugo zelenjavo. Posebno priporočljiva je ječmenova juha. Namesto, da bi jedli krekerse, natresite v juho otrobi.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

Če hočete mleko in sladkor obenem, ga ni boljšega mleka kot je Star in Magnolia Mleko, ki ga prodaja vsak grocer. Polegtega lahko tudi hranite labelne ter dobivate zanje dragocena darila.

'GLAS NARODA", THE BEST JUGOSLAV ADVERTISING MEDIUM.

OPICE — ROPARJI ŽIVINE

V koloniji Keniji v Afriki je razpisala vlada premijo za vsakega pavijana, ki se izroči oblastim živ ali mrtev. Vlada se je odločila za ta korak, ker je ta velika opica nepoboljšljiva roparica in tatica, ki je postala zadnje čase naravnost nadlega za vso deželo. Da pa pavijani kradejo celo živino in kar na debelo, doslej ni nihče vedel, dokler niso prišli temu ropu na sled. Zato jih je začela vlada sedaj preganjati z vsemi silami, ker povzročajo milijonsko škodo.

Že nad eno leto je, odkar je začela v koloniji Keniji zmanjkovati živina. Velike živali, predvsem govedo, dobe pastirji na paši raztrgane in razmesarjene, dočim drobnica, koze, ovce, svinje itd. kar v masah izginjajo. Do dvesto repov in tudi več zmanjka v eni noči, pa tudi podnevi iz ene črede, ki šteje mnogokrat po več tisoč glav. Vedno so rane globoke in z ostrimi robovi, kot bi jih prizadejal nož. Prvotno so mislili kmetovalci, da more in krade-jo živino Masajci, izredno bojevito in divje zamorsko pleme sredi Afrike. Kmalu pa se je izkazalo, da neznani zlikovci ne prizanašajo tudi njihovi živini. Zato so potem pripisovali krivdo zverem, zlasti levom, leopardom in hijenam.

Domačini sami so začeli prežati na roparje, da bi jih ujeli. Kako so se pa začudili, ko so morali ugotoviti, da tatovi niso ljudje ali zveri, ampak opice pavijani, ki sicer ne veljajo za posebno nevarne in krvoločne. Te opice gredo na delo zelo previdno. Vodijo jih nekaki "nadzorniki", kakor imenujejo starejše vodnike. Pod njimi mlade živali kraj. Ko vidijo, da je vse v redu, gredo na delo z zvijačo, da bi se človek od nje lahko veliko naučil. Del opic se zbere na enem koncu pašnika in zažene silno kričanje, da bi obrnile pozornost pastirjev nase. Vsa ostala čreda pavijanov se vrže med tem na drobnico, pa tudi na večje živali. Pavijani zasade svoje dolge nohte, ki so zelo podobni človeškim v meso živali in jih razmesarijo.

Zastrupila svoje tri otroke.

WINDSOR, Ont., 19. julija. — Mrs. Mary Haynes, stara 31 let, je umrla danes, potem ki je dala strupa svojim trem majhnim otrokom ter zavžila sama večjo množino. Otroci, v starosti dveh do petih let, so v bolnici v opasnem stanju. Dva otroka najbrž ne bosta okrevala.

Ženo in tri otroke je našel zastrupljene James Haynes, mož in oče, ko se je vrnil domov iz prodajalne, kjer je nakupil stvari. Nobenega razloga ni mogel navesti za dejanje svoje žene, razven da se je v zadnjem času nekam čudno obnašala.

Koliko je stara zemlja.

KOENIGSBERG, Nemčija, 18. julija. — Profesor Wilhelm Eitel je izračunal, da je zemlja stara tisoč milijonov let. Na čem je utemeljil svoje račune, poročilo ne omenja.

Potresni sunki v San Francisco.

SAN FRANCISCO, Cal., 20. julija. — Včeraj, ob poldvanajstih zjutraj, so občutili tukaj lahek potresni sunek. Okna so žvenketala, a povzročena ni bila nobena večja škoda. Tudi agenti železniških postaj v okolici niso sporočili o nikaki večji nezgodi.

Zaslužek kuharja na angleškem dvoru.

Gospod Menager, rodom iz Južne Francije, zavzema na angleškem dvoru važno službo kuharja. V kraljevo palačo pride z avtom okoli 11 ure in nadzoruje kuhinjo in postrežbo za "lunch"; po 1. uri popoldne odide in se vrne zvečer po 6. uri. Na leto zasluži 50 milijonov frankov.

Knjigarna "Glas Naroda"

MOLITVENIKI:

Duša popolna ..... 1.—
Marija Varhinja:
v platno vezano ..... .70
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70
Rajski glasovi:
v platno vezano ..... .70
v fino platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70
Skrbi za dušo:
v platno vezano ..... .80
v usnje vezano 1.65
v fino usnje vezano 1.80
Sveta Ura:
fino v platno vezano, z debelimi črkami ..... .90
v usnje vezano 1.60

ANGLEŠKI MOLITVENIKI: (ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano .30
Child's Prayerbook:
v belo kost vezano 1.10
Key of Heaven:
v usnje vezano ..... .70
Key of Heaven:
v najfinejše usnje vezano.... 1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30
Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Angleško-slovenski slovar (Dr. Kern) 5.00
Angeljska služba ali nauk kako naj se k sv. maši streže .10
Dva sestavljena plesa: četvorka in beseda spisano in narisano .... .35
Domači živinozdravnik 1.25
Govedoreja .75
Higiena Somatologie, pouk kako se ohrani zdravje, t. v. 1.50
Jugoslavija, Melik 1 zvezek 1.50
2. zvezek 1—2 snopič 1.80
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano 1.00
Kako se postane ameriški državljan .15
Knjiga o dostojnem vedenju ..... .50
Katekizem (veliki) ..... .40
Mlekarstvo s črticami za živinorejo .75
Nemško angleški tolmač ..... .60
Največji spisovnik ljubavnih pisem .80
Nauk pomagati živini ..... .60
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00
Naša zdravila ..... .50
Nemško slovenski besednjak Wolf-Cigale, 2 knjigi trd. vez. 7.00
Nemščina brez učitelja —
1. del ..... .30
2 del ..... .30
Pravila za oliko ..... .65
Postrežba bolnikom ..... .25
Psihične motnje na alkoholski podlagi ..... .75
Praktični računar ali hitri računar .75
Praktični sadjar trd. vez. 3.00
Poljedelstvo. Slovenskim gospodarjem v pouk ..... .35
Sadno vino ..... .50
Slovensko-angleška slovnica, s slovarjem trdo vezana 1.50
Slovenska slovnica za sredne šole, (Breznik) ..... 1.—
Slovensko-italjanski in Italj.-slov. slovar 1.00
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar ..... .50
Slovenska narodna mladina ..... 1.—
Spretna kuharica (trdo vezana).... 1.45
Umni čebelar ..... 1.—
Umni kmetovalec ali splošni poduk, kako obdelovati in izboljšati polje .30
Vošilna knjižica ..... .50
Veliki slovenski spisovnik raznih pisem. Trdo vezano 1.80
Veliki Vsevedež ..... .80
Varčna kuharica (Remec) trda vez. 1.50
Zbirka lepih zgledov, duhovnikom v porabo v cerkvi in šoli, 11 zvezkov skupaj 2.50
Zgodovina S. H. S., Melik
1. zvezek ..... .45
2. zvezek 1. in 2. snopič ..... .70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Amerika in Amerikanci (Trunk) .. 3.—
Andersonove pripovedke trda vez. .75
Agitator (Kersnik) trdo vez. ..... 1.—
Azazel trda vez ..... 1.—
Andrej Hofer ..... .50
Boy, roman trd. vez. ..... .80
Beneška vedeževalka ..... .35
Belgrajski biser ..... .35
Beli rojaki, trdo vezano 1.00
Bisernice 2 knjigi ..... .80
Brez zarje trda vez ..... .90
Besi (Dostojevski) t. v. 1.50
Bele noči (Dostojevski) t. v. ..... .75
Balkanska Turška vojska ..... .80
Burska vojska ..... .40
Bilke (Marija Kmetova) ..... .25
Cankarjeva dela:
Grešnik Lenard t. v. ..... .90
Hlapec Jernej ..... .70
Moje življenje t. v. ..... .90
Moje življenje broširano ..... .70
Podobe iz sanj t. v. ..... 1.—
broširano ..... .75
Romantične duše trda vez .... .90
Zbornik trd. v. 1.20
Mimo življenja t. v. ..... 1.—
broširano ..... .80
Cyklamen (Kersnik) t. v. ..... 1.—
Cvetke ..... .25
Ciganova osveta ..... .35
Čas je zlato ..... .80
Cvetina Borograjska ..... .80
Čarovnica starega gradu ..... .25
Četrtek t. v. ..... .90
Dolenec, izbrani spisi ..... .60
Doli z orožjem ..... .50
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško) ..... .60
Dolga roka ..... .60
Devica Orleanska ..... .50
Duhovni boj ..... .50
Dedek je pravil. Marinka in škrateljčki ..... .40
Erjavčevi zbrani spisi tdr. v. 1.75
Elizabeta ..... .35
Fabijola ali crkev v Katakombah .. .45
Fran Baron Trenk ..... .35
Farovška kuharica trd. v. ..... 1.—
Filozofska zgodba ..... .60
Fra Diavolo ..... .50
Gozdovnik (2 zvezka) 1.20
Godčevski katekizem ..... .25
Golem, roman ..... .70
Gusarji ..... .90
Hči papeža 1.25
Hadži Murat, trda vez. ..... .80
Hedvika ..... .35
Helena (Kmetova) ..... .40
Humoreske, Groteske in Satire, vez. .80
broširano ..... .60
Iz dobe punta in bojev ..... .50
Iz modernega sveta, trda vez. 1.40
Jutri (Strug) trd. v. ..... .75
Jurčičevi spisi:
Sosedov sin, broš. ..... .40
1. zvezek; Narodne pravljice in pripovedke — Spomin na deda — Jurij Kozjak — Jesenska noč med slovenskimi polharji — Domen — Dva prijatelja, trda vez 1.20
5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmetskega cesarja — Med dvema stoloma trd. v. ..... 1.—
broširano ..... .75
6. zvezek; Dr. Zober — Tugomer tr. 1.20
broširano ..... .75
Karmen, trdo vez. ..... .40
broširano ..... .30
Krivec, roman, trd. vez. ..... .75
Kralj zlate reke ali Črna brada .... .45
Kazaki, povest iz Ruskega ..... .70
Kraljevič in berač ..... .25
Kuhinja pri kraljici g. nožici, francoski roman ..... .40
Lucifer 1.50
Ludovika Beozija ..... .25
Ljubice Habsburžanov ..... .40
Aškerčevi zbrani spisi:
Akropolis in piramide ..... .80
Balade in romance trd. vez 1.25
broš. ..... .80
Četrti zbornik trd. v. ..... 1.—
Junaki ..... .80
Mučeniki ..... .80
Peti zbornik trd. v. 1.10
broš. ..... .90
Primož Trubar trd. v. ..... 1.—
Levstikovi zbrani spisi:
1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač. ..... .70
2. zv. Otročje igre v pesencah — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopis — Tolmač. ..... .70
3. zv. Povesti in potopisi ..... .70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave. ..... .70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju ..... .70
Zbrani spisi trd. vez ..... .90
Poezije trd. vez ..... .90
Ljudska knjižnica:
1. in 2. zvez. Znamenje štirih trdo vezana 1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest ..... .50
3. zv. Jernač Zmagovac. — Med plazovi ..... .50
4. zv. Malo življenje ..... .65
5. zv. Zadnja kmečka vojska ... .75
7. zv. Prihajač ..... .60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ..... .60
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ..... .60
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brencelj) ..... .60
12. zv. Iz dnevnika malega poredneneža, trdo vezano ..... .60
14. zv. Ljubljanske slike. — (Brencelj) ..... .60
15. zv. Juan Mistrio. Povest iz španskega življenja ..... .90
16. zv. Ke v Ameriko. Po resničkih dogodkih ..... .60
Milčinskijevi spisi:
Igračke, trda vez. ..... 1.—
Muhoborci, trd. v. ..... 1.—
Pravljice, trda vez ..... .90
Tolvaj Mataj, trd. v. ..... .90
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Trdo vezano 1.00
Mlada ljubezen, trd. v. 1.75
Mimo ciljev, tr. vez ..... .60
Mladih zanikernežov lastni životopis .75
Mrtvo mesto ..... .70
Mrtvi Gostač ..... .35
Materina žrtev ..... .80
Musolino ..... .40
Mali Klatež ..... .70
Mesija ..... .30
Mirko Poštenjakovič ..... .30
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško) ..... 1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht) ..... .25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino ..... .25
Notarjev nos, humoreska ..... .35
Narod ki izmira ..... .40
Naša Ančka ..... .35
Naša vas, 1. del, 14 povesti ..... .90
Naša Vas, II. del, 9 pov. ..... .90
Nova Erotika, trd. vez. ..... .70
Naša leta, trda vez ..... .80
Naša leta, broširano ..... .60
Na Indijskih otokih ..... .50
Naseljenci ..... .30
Novele in črtice ..... .90
Na Preriji ..... .30
Nihilist ..... .40
Narodne pripovedke za mladino:
3. zvezek ..... .35
4. zvezek ..... .40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka 1.50
Narodna biblioteka:
Svitoslav ..... .35
Spisje ..... .35
Krvna osveta ..... .35
General Lavdon ..... .70
Napoleon I. ..... 1.—
Babica 1.20
V gorskem zakotju ..... .35
Za kruhom ..... .35
Z ongjem in mečem ..... 3.—
Grška Mitologija, 2 knjigi 1.40
Kranjske čebelice, poezije ..... .35
Obiski. (Cankar). Trdo vezano 1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka .. .25
Ogenj tr. v. 1.30
Ob tihih večerih, trda vez. ..... .90
Padajoče zvezde tr. v. ..... .90
Plat. zvona trd. vez ..... .90
Pesmi v prozi, trdo vez. ..... .70
Prigodbe čebelice Maje trda vez... 1.00
Pabirki in Roža (Albrecht) ..... .25
Pasti in zanke. Kriminalni roman .. .35
Pariški zlatar ..... .35
Pingvinski otok tr. v. ..... .90
Povest o 7. obešenih t. v. ..... .90
Po strani klobuk ..... .90
Pod svobodnim solncem 2 knjigi tr. vez. 2.50
Plebanuš Joanes tr. vez. ..... 1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem ..... .50
Poslednji Mehikanec ..... .30
Pravljice H. Majar ..... .30
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku .35
Požigalec ..... .25
Praprečanove zgodbe ..... .25
Patria, povesti iz irske junaške dobe .30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ..... .25
Pet tednov v zrakoplovu. Trd. vez. 1.50
Pol litra vipavca ..... .30
Ptice selivke, trda vez. ..... .75
Pikova dama (Puškin) ..... .30
Pred nevihto ..... .35
Pravljice in pripovedke za mladino. 1zvezek ..... .40
2. zvezek ..... .40
Pegan in Bambergar ..... .70
Rablji, trda vez ..... .75
Rastoči mesec (Tagore) t. vez .... .60
Razkrinkani Habsburžani (Larish) .. .35
Revolucija na Portugalskem ..... .30
Rinaldo Rinaldini ..... .50
Slovenski šaljivec ..... .40
Slovanska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti ..... .60
Suneški invalid ..... .35
Skozi žirno Indijo ..... .50
Sanjska knjiga Arabska 1.50
Sanjska knjiga, nova velika ..... .90
Sanjska knjiga, srednja ..... .35
Spake, humoreske, trda vez ..... .90
Strahote vojne ..... .50
Stezosledec ..... .30
Sveta noč, zanimive pripovedke ... .30
Strup iz Judeje ..... .75
Simon Jenko zbrani spisi ..... .80
Sosedje tr. v. ..... .50
Svetobor ..... .50
Stritarjeva Anthologija trda vez .. .90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev ..... .30
Svitanje (Govekar), vez. 1.20
Sopek, samotarke (Romanova) vez. .50
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman ..... .80
Sveta Notburga ..... .35
Sredoximci, Sorosa Jerica (Bohnije) .30
Shakespeareve dela:
Macbeth, trdo vez. ..... .90
Julij Cesar tr. v. ..... .90
Othelo tr. v. ..... 1.—
Sen kresne noči tr. vez ..... .90
SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:
1. zv. Poznava Boga ..... .30
3. zv. Pridni Janezek in Hudobni Mihec ..... .30
7. zv. Jagnje ..... .30
8. zv. Pirhi ..... .30
13. zv. Sveti večer ..... .30
14. zv. Povodenj ..... .30
15. zv. Pavlina ..... .30
17. zv. Brata ..... .30
SPLOŠNA KNJIŽNICA:
Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš. .... .50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str. ..... .35
Št. 4. Cvetko Golar: Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broš. .50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Žolna in njegova družina, veselomodre črtice I., 72 str., br. 0.25
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v eem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš. .25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utva, 111 str., broš. ..... .35
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš. ..... .70
Št. 10. Ivan Albreht: Andrej Ternouc, relijefna karikatura iz minulosti, 55 str., broš. ..... .25
Št. 11. Pavel Golia: Peterčkove poslednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš. ..... .35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v4 dejanjih, 91 str., broš. ..... .30
Št. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. ..... .30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris , 236 str., br. .80
Št. 16. Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str., broš., ... .45
Št. 17. Prosper Marimee: Verne duše v vicah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str., ... .30
Št. 18. Jarosl. Vrchlicky: Oporoka lukovškega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš. .... .25
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljeni zvon, dramatska bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš. ..... .50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompači in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš. ..... .45
Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str., broš. ..... .25
Št. 22. L. N. Tolstoj: Kreutzerjeva sonata, roman, poslov. Fran Pogačnik, 136 str., broš. ..... .50
Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., br. .30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del. 355 str., broš., ... .80
Št. 26. L. Andrejev: Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str. br. .35
Št. 27. Fran Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. ..... .35
Št. 35. Gaj alustij Krisp: Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš. ..... .50
Št. 36. Ksaver Meško: Listki, 144 str., ... .65
Spilmanove pripovedke:
2. zv. Maron, krčanski deček iz Libanona ..... .25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kavkaških gora ..... .25
4. zv. Praški judek ..... .25
8. zv. Tri Indijanske povesti ..... .30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japnskega ..... .30
10. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akbarja Velikega ..... .25
11. zb. Rdeča in bela vrtnica, povest .30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz misjonov v Koreji ..... .30
13. zv. Boj in zmaga, povest ..... .30
14. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske .. .30
15. zv. Angelj sužnjev. Braziljska povest ..... .25
16. zv. Zlatokopi. Povest ..... .30
17. zv. Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo ..... .30
18. zv. Preganjanje Indijskih misjonarjev ..... .30
19. zv. Mlada mornarja. Povest .30
Tatič, Bevk, trd. vez. ..... .75
Tri povesti trdo vez. ..... .75
broš. ..... .50
Tavčarjevi zbrani spisi:
Izza kongresa 1.75
Cvetje v jeseni. Visoška kronika ... 2.50
Tri novele, tr. v. ..... .90
broš. ..... .70
Tunel, trda vez. 1.00
Turki pred Dunajem ..... .60
Trenutki oddiha ..... .40
Vesele povesti ..... .30
Vera (Waldova) broš. ..... .35
Višnjeva repatica (Levstik) vez. 1.—
Vrtnar, Rabindranath Tagore broš. ..... .60
trdo vezano ..... .75
Volk spokornik in druge povesti za mladino 1.00
Valentin Vodnika izbrani spisi ..... .30
Vodnik svojemu narodu ..... .25
Zgodba Napol. huzarja vez. ..... 2.—
Zmisel smrti ..... .60
Zapiski Tine Gramontove ..... .60
Zadni dnevi nesrečnega kralja ..... .60
Zadna pravda ..... .50
Zmaj iz Bosne ..... .80
Zlatarjevo Zlato 1.00
Za miljoni ..... .65
Ženini naše Koprnele ..... .35
Zmote in konec gospodične Pavle .35
Zgodovinske anekdoti ..... .30
Zbirka slovenskih povesti:
1. zv. Vojnomir ali poganstvo ..... .35
2. zv. Hudo brezdno ..... .35
3. zv. Vesele povesti ..... .35
4. zv. Povesti in slike ..... .35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh ..... .65
Zbrani spisi za mladino (Gangl):
1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 povesti ..... .50
2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi ..... .50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ..... .50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8. povesti ..... .50
5. zv., trdo vezano. Vinski brat .... .50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti .50
Umetniške knjige s slikami za mladino:
Pepelka; pravljica s slikami 1.60
Rdeča kapica; pravljica s slikami .. 1.00
Seguljčica; pravljica s slikami 1.00
Trnoljčica, pravljica s slikami 1.00
Knjige za slikanje:
Mladi slikar ..... .75
Slike iz pravljic ..... .75
Knjige za slikanje dopisnic, popolna z barvami in navodilom:
Mlada greda ..... $1.—
Mladi umetnik 1.20
Otroški vrtec 1.20
Za kratek čas 1.20
Zaklad za otroka 1.20

IGRE:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5 dejanj .60
Burke in šaljivi prizori, eno in več dejank ..... .80
Dolina solz. 3. enodejanke: Dva svetova. Dedščina. Trpini 1.00
Dnevnik. Veseloigra v 2 dejanjih.. .30
Cyrano de Bergerac. Hoerična komedija v 5 dejanjih. Trdo vezano 1.70
Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v 4 dejanjih ..... .50
Eda, drama v štirih dejanjih ..... .30
Hlapec Jernej, v 9 slikah ..... .50
Krivoprisežnik. Narodna igra s petjem v 3 dejanjih ..... .35
Mati, Meško, tri dejanja ..... .70
Marta, Semenj v Richmondu 4 dejanja ..... .30
Starinarica. Veseloigra v 1 dejanju .30
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah.. .30
Sovražnik žensk, enodejanka, ... .35
Poljub, v dveh dejanjih ..... .30
Tončkove sanje na Miklavšev večer. .30
Mladinska igra s petjem v 3 dejanjih .60
R. U. R. drama v 3 dejanjih s predigro (Čapek) vez. ..... .45
Revizor, 5 dejanj trda vezana ..... .75
Ujetnik carevine, veseloigra v 2 janjih 3
Veronika Deseniška, trda vez. 1.5
Za križ in svobodo, igrokaz v 5 dejanjih 3
Ljudski oder:
3. zv. Miklova zala, 5 dejanj 7
4. zv. Tihotapec, 5 dejanj 6
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja 6
Zbirka ljudskih iger.
3. snopič. Mlin pod zemljo. Sv. Neža, Sanje 6
9. snopič. Na Betlehemskem poljanah. Kazen ne izostane. Očetova kletev, Čašica kave 3

Naročilom je priložiti denar, bodisi gotovini, Money Order ali poštne znamk po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, re komandirajte pismo.

Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku Knjige pošiljamo poštnino prosto.

"GLAS NARODA"
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New Yor

Franc Milčinski:

MUHOBORCI.

(Nadaljevanje.)

— Oprostite, gospodine dacar; jaz ne poznam vseh postav tako dobro nego jih poznate vi. Jaz sem obrtnik, jaz poznam samo tiste paragrafe, kateri se tičejo mojega obrta. Drugih paragrafov ne poznam, ker jih je preveč. V Beču imajo tiskarno, v oni tiskarni vedno noč in dan tiskajo nove paragrafe — tako mi je pravil gospod, ki je imel v Beču službo pri onih paragrafih. Toliko je paragrafov! Nikdo vseh ne pozna! Zato oprostite, ako vseeno rečem: To so čudne postave! Mirni državljani in pošteni davkoplačevalci, ti ne dobe sodnije, ki si jo žele in jo zaslužijo — dobe jo pa pobijalci in zločinci! Te pravice ne razumem! Jaz vas vprašam, gospod dacar in vse navzoče gospode: Ali se naj drug drugega pobijamo, da bomo vredni sodnije!

— Glej ga brivca! — je vzkliknil dacar, — kaj se nosiš nad mano! Mar delam jaz postave, mar jaz branim Muhoboru sodnijo? Rajši danes naj jo dobi kakor jutri — če bi šlo po mojem! Toda gole besede, če so še tako lepo sfrizirane in parfumirane, nič ne pomagajo!

— Prosim, gospod dacar, — je rekel brivec in bil užaljen, — jaz vas nisem žalil!

— Mar sem jaz vas! — ga je zavrnil dacar. — Kar tožit me pojdite!

Malomarno jih je dacar izpregovoril te besede, in segel po kozarcu, da poplakne svojo nejevoljo. Kar tako in brez preudarka so bile tjakaj vržene te besede in vendar so baš te besede postale velevažni spomenik onega zgodovinsko - pomembnega hipa, ko je izredna domu vdana vnema in požrtvovalnost v večno slavo starodavnega Muhobora rodila v restavraciji pri "Pikapolonci" presenetljivo misel.

Vstal je izza mize krojač Kregar, predsednik olepševalne klopi v koprivah, pogledal je drobno po sobi, dvignil je kazalec desne roke in zategnjeno zažvižgal.

In kakor se to rado dogaja, — hkrati se je tudi v vseh drugih glavah zasvitalo kakor od razodetja.

Le nedolžne Slavice se duševna napetost trenotka ni globlje dotaknila, nego da jo je gnalo prekiniti pomembni molk z vprašanjem: — Gospod Kregar, en štefan?

Kregar je odgovoril: — Le prinesi, da ti ne bo treba vedno letati!

Ko je Slavica izginila, je tišje nadaljeval: — Gospoda, koliko nas je? Deset? Mislim, da se lahko zanašamo drug na drugega. — Ali stvar je važna, še po župana mora kdo. Ti, Aleš, ki sediš najbližje vrat, ti stopi ponj! Reci, njegova prisotnost je nujno potrebna, nič drugega ne reci!

Aleš, mlad posestnik in trgovec z lesom, ki so vedeli, da malo gleda za županovo Julko, je brez ugovora izginil, druga gospoda pa je ubogala Kregarja, stisnili so se vsi okoli mize v kotu in steknili glave.

Tomaž Iskra, klepar, si je mel roke, jih podrsal po kolenih in potem izjavil: — To smo gadje!

Kregar je natočil kozarce.

— Toda molčati, prijatelji, molčati! Vse se še zmenimo, strogo zaupno! Drugače se nam vse podere!

— Kako pa! — je pritrdil dacar. — Jaz vedno pravim: Pri nas se preveč govori! Manj govoriti, več storiti — to je prava pot.

Oglasil se je tudi brivec.

— Gospoda, me poznate, jaz nisem tisti, ki mnogo govori. Ako bi jaz hotel govoriti, bi bil že odkraja povedal, tako in tako moramo narediti, jaz sem to znal, pa nisem hotel povedati, da ne bi kdo rekel, da vedno govorim.

Tako so besedovali v prijetnem razburjenju. Junaška ljubav domorodna jim je polnila razgreta srca in jim delala žejo. To žejo so vrlo gasili, ko je vstopil župan z Alešem.

— Kaj pa je? Kaj se je zgodilo?

— Le sedi, župan! Slavica, kozarec za župana! — in že je steknilo omizje glave zopet vkupe.

Župan je poslušal in pil in čim dalj je poslušal in čim več je pil, tem bolj mu je bila stvar jasna. Rešitev, ki so jo pri občinski seji zastonj iskali, tu je ležala na dlani! Sploh te seje v pisarni — vsem se tako mudi v gostilno, kako se naj kaj pametnega sklene v pisarni! V gostilni, tam se rode misli!

Kar se je ta večer v gostilni pri "Pikapolonci" dogovorilo, sklenilo, potrdilo in z vinom zalilo, ni bilo nič manj nego

načrt, kako se Muhoboru pribori sodnija:

1. Uvažujoč, da ustanovitev sodnije v Muhoboru ovira zgolj prepičlo število sodnih opravil, je sveta dolžnost zavednega Muhobora, da to število dvigne.

2. Dvigniti se morajo predvsem kazenska opravila. Kar zmorejo druge občine, zmore tudi prebujeni Muhobor in ni mu treba, da zaostaje v kateremkoli pogledu za katerokoli drugo občino. Tudi za Lučani ne, ki imajo po tri uboje na teden! Navzlic temu pa pričujoči odsek po resnem preudarku v svoj program ne sprejema ubojev, da si v sedanjem važnem trenotku ne nakoplje neljubih razmer in razdirajočih nasprotstev. Pač se pa vsi pričujoči v prid obči koristi svečano zavezujejo, da bodo do preklica po vsaki količkaj zabavljivi besedi razžaljeni in bodo tožili.

3. Vsi navzoči se zavezujejo, da si do preklica drug drugemu ne blaga, ne dolga ne plačajo izlepa; vsak mora tožiti.

4. Vso škodo, ki tako nastane temu in drugemu članu odseka, poravna občina in sicer na ta način, da nakloni potrebno svoto Olepševalnemu društvu kot izredno podporo, Kregar pa bo skrbel, da pride v prave roke.

5. O vseh teh ukrepih — jezik za zobmi!

Vsi so se podpisali in župan je spravil listino. Globoka ginjenost je obšla zarotnike, vstali so, segli si v roke, objeli se okoli vratu in zapeli: "Mi pa ostanemo, kakor smo b'li. . ."

Zunaj je vohal po trgu čevljar Kos, kapelnik trškega orkestra, sestavljenega iz njega in dveh sinov. Bilo je v predpustu in vohal je okoli ogalov, kje bi kazalo kaj zaslužka.

Ko mu je torej na uho zadonelo prijazno petje od "Pikapolonce", je šel in je pokukal noter. In nikdo drug ne bi bil tako dobrodošel kakor on.

— Črni kos, zapoj! — ga je vsevprek pozdravila živahna družba.

— Koj grem po kljun, — je odgovoril in smuknil domov. Ena, dve je bil nazaj s fantoma in z godali in že so zabučali "Mladi vojaki", da so kar šipe zabrnele v oknih.

Tačas se je župan spomnil svojih uradnih dolžnosti. Ustavil je godbo kar v sredi komada in je ukazal poklicati gostilničarko.

— Polona, — je rekel, — red mora biti, jaz pa sem za to postavljen, da zanj skrbim. Policijska ura je potekla, ti pa imaš še odprto gostilno in ne le, da jo imaš odprto, še godce imaš v gostilni, licence pa nobene. Tega kot župan ne smem in ne maram trpeti. Tukaj imaš listek, ta listek je pravica za čez uro in za godbo, razumeš; jutri pa pridi plačat v pisarno!

Zdaj je bila stvar v redu in — "Mladi vojaki" so se brez greha zoper cesarske postave nadaljevali.

Pa v veselem rajanju se niso pozabili resni naklepi. Kregar je vodil zapisnik o razžalitvah in razni "mulci" in "kmetavzi", ki se drugače nikdo ni zmenil zanje, so se zdaj navdušeno jemali na znanje in točno beležili in Kosu in njegovima drugoma se je kaj imenitna zdela novotarija, da je orkester vsako psovko moral pozdraviti s tušem. Do enajste ure je bilo že pet razžaljenj, podlaga petim tožbam; do polnoči jih je bilo deset: deset stavbenih kamenov za sodnijo!

Prešerna radost je prevzela vso družbo.

S prijaznim sodelovanjem kuhinjskega ženstva se je zaplesal ples z blazino. Župan z blazino v roki se je sukal sredi kola in preudarjal, pred katero krasotico bi jo zagnal. Odločil se je za Polono. Pred njo je vrgel blazino, da se ob živahnem odobravanju veselih sorajavcev prelepo poljubita.

Pa je tako naneslo, da so se baš tisti hip odprle duri in je vstopila mati županja. Morebiti je bila že kaj časa poslušala in špegala pri durih.

— Mož, — je rekla, glas ji je bil osoren in se je tresel, — mož, pojdi domov! Julka se joka, otrok se boji za svojega očeta!

Župan je vstal. Polona je švignila v kuhinjo, plesalci so se potuhnili.

Župan je pogledal godbo, godba je utihnila, in župan je rekel:

— Zijala se joka? Kaka pa si mati, ki puščaš otroka samega ki se joka! To spada pod paragraf! — Kregar, zapiši!

Kregar je delal, kakor da bi res pisal.

— Saj grem domov, ali ti greš z mano! — je rekla županja.

Hotela je prijeti župana pod pazduho, pa župan je dvignil roko.

— Stoj! Vlačiti mirne goste iz gostilne, je motenje obrta in spada pod paragrafe. Kregar, zapiši! Žena, jaz pravim: V imenu postave, pojdi domov! — Ali naj pošljem po žandarje, da te primejo zaradi kaljenja nočnega miru? — Lepa čast, če bodo žandarji gnali županjo po trgu!

Županji se je inako storilo.

— Žandarji pa me že ne bodo gonili! Lahko noč ali pa dobro jutro, kakor hočete! — je rekla, obrnila se in zaloputnila duri.

Župan je mignil proti kuhinji in prišla je Polona in mignil je še godbi in ples z blazino se je nadaljeval tam, kjer je bil prekinjen.

Ob poldveh je brivec hotel sesti na stol, pa ga je grešil in je padel pod mizo — to se lahko pripeti vsakemu človeku, kateri nima zadaj oči. Držal je kozarec v roki in čeprav je s precejšnjo silo loputnil ob tla, vina le ni razlil. In če mu je telo izgubilo ravnotežje, ni mu ga izgubil tudi duh. Komaj je sedel na tleh, že se je oglasil: — Gospoda, prosim za besedo!

— Beži, šema, ga je zavrnil župan, — kdo te pa bo poslušal!

— Živio, šema in tuš! Bilo je to razžaljenje št. 11.

Ob dveh so se ravnali domov.

— Koliko dobite vi navžarji? — je godce vprašal župan.

— Šest kronic boste dali, gospod župan, — je ponižno odgovoril Kos.

— Velja, — je rekel župan, — ampak me moraš tožiti! Brez tožbe nič ne plačam.

Za takim junaštvom tudi Aleš ni maral zaostati:

— Slavica! — je rekel, — vino gre na moj račun. — Koliko ga je?

— 22 litrov in godci 3, je vkupe 25.

— Dobro, velja, kar toži me za plačilo!

Trinajst tožb! Pa da Muhobor ne bi dal sodniji nič dela? En sam večer, pa trinajst tožb! Izredno število, veliansko število, toda nesrečno število!

(Dalje prihodnjič.)

Tajnstveni otok v Petrogradu.

V bivšem zimskem dvoreu ruskega carja v Petrogradu, ki se je sedaj izpremnil v muzej, so odkrili pod hišno kapelico obok in ne vedo, čemu je služil. Je to precej velik prostor brez oken. Stene so obložene s kovinskimi ploščami, in v eni steni se nahajajo močna železna vrata z veliko ključavnico, ki ima pečat ministrstva carskega dvora. Ne da se dognati, ali so v tem oboku hranili zlato cerkveno posodo carske palače, ali pa dragulje carja in velikih knezov.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

PITTSBURG, SVETOVNA DELAVNICA.

Pittsburgh leži ob stečišču rek Mononghahela in Allegheny, ki se tu združita in tvorita velereko Ohio. Vse tri reke tečejo po globokih, od vode izjedenih dolinah in visoka planota ob obeh straneh je razsekana v neštevilo hribov, med katerimi se nahajajo globoke soteske, ki so tudi posledica pradavne erozije (izjedanja.) Lega mesta je zato značilno drugačna od mnogih drugih mest, zgrajenih na primeroma ravni površini. Ako je stari Rim imel svojih "sedem hribov", se lahko reče, da jih Pittsburgh ima sedemdeset. Ta posebna topografija mesta Pittsburgha ima tudi za posledico, da je Pitsburgh mesto mnogih mostov; morda ga ni mesta na svetu, ki bi imel toliko mostov in vijaduktov kolikor jih ima Pittsburgh.

Za časa svoje inkorporacije se je mesto omejevalo na mali trikot ob stečišču rek Mononghahela in Allegheny, Grant's Hill pa mu je bil vzhodna meja — vsega skupaj kake pol kvadratne milje. Ta trikot je današnji Down Town. Danes pa mesto zavzema čez 41 kvadratnih milj. Ali onstran mestnih mej se nahaja neštevilo premestij, ki skupaj s praveatim Pittsburghom tvorijo veliko industrijalno metropolo.

Največ je mesto zrastlo leta 1907., ko je bilo mesto Alegheny spojeno z mestom Pittsburgh; danes se zove North Side Pittsburgh, dočim onstran Mononghahele se nahaja South Side Pittsburgh, nekdanji trg Birmingham. Pittsburghški Up Town je brdoviti mestni okraj East Liberty s krasnimi rezidencami in parki in hitro razvijajočim se trgovskim središčem.

Ravno ob točki, kjer se srečata reki Mononghahela in Allegheny se bil Francozi zgradili trdnjavo Fort Duquesne. Okolo te točke je bilo veliko bojev, da se ustanovi, kdo naj bo vladar ohijske doline, Francozi ali Angleži. Francozi so trdili, da doline rek Mississippija in Ohio spadajo k njim, in to na podlagi odkritij in raziskovanj Francoza La Salle v letu 1869. Angleška kolonija Virginia pa je smatrala dolino reke Ohio za svojo, na podlagi svojega čartra. L. 1749. so Francozi odposlali neko ekspedicijo, naj formalno anektira ohijsko dolino; kasneje ji je sledila majhna vojska. V jeseni l. 1753. pa je governor kolonije Virginia odposlal George Washingtona, tedaj častnika angleške kolonijalne vojske, naj posvari Francoze pred nadaljni mvrivanjem, in v spomladi prihodnjega leta je bila odposlana oborožena četa Virginijcev, da sezida trdnjavo na točki, kjer se dandanes nahaja Pittsburgh. Do prvega spopada med Francozi in Virginijci je prišlo l. 1754, ko je George Washington porazil in ujel četo francoskih vojakov. Ali v bitki pri trdnjavi Fort Necessity so bili angleški kolonisti poraženi. Prihodnje leto so ti zopet poskusili osvojiti to merodajno točko in od poslati tja vojsko pod generalom Braddock; ta ekspedicija je končala s strašnim porazom tega generala, ki je zabredel v zasedo, kjer so nanj prežali Francozi in Indijanci. Francozi, ki so bili med tem zgradili trdnjavo Duquesne so držali to pokrajino do l. 1758. Tega leta pa so se umaknili pred napadom generala Forbes, ki je proti njim vodil vojsko Angležev in kolonistov. Na goreših razvalinah francoske trdnjave je bila vsajena angleška zastava in general Forbes je na predlog Washingtona prekrstil ime trdnjave v Fort Pitt na čast tedanjega velikega angleškega državnika, William Pitt. L. 1764 je bila okolo te trdnjave zgrajena naselbina — Pittsburgh. L. 1794 je bila naselbina inkorporirana kot trg in l. 1816. kot mesto.

Današnje prebivalstvo mesta Pittsburgh šteje 635.000 duš. Ali to število niti od daleč ne predstavlja resničnega obsega pittsburškega prebivalstva. Mesto raste in se razširja na vse strani čez razmeroma ozke meje mestne občine in v neposrednih predmestjih je morda ravno toliko ljudi kot znotraj zakonito odrejene mestne meje. "Metropolitan area" — t. j. Pittsburgh s predmestji vred — stoji na petem mestu izmed vseh enakih velemestnih skupin v Združenih Državah; le metropolitanski okraji mest New York, Chicago, Philadelphia in Boston stojijo v tem pogledu pred Pittsburghom.

Razne ugodne okoliščine so pripeles k temu, da je Pittsburgh postal ono velikansko industrijsko središče, kakšno je. Predvsem njegova lega v sredi bogatih premogovišč in trojica rek, ki tečejo skozi mesto in mu nudijo lahko dostop do premogovnikov ter ga vežejo z reko Mississippi in z oceanom, ki so bili bogati njegovega bogatstva. Štirinajstero raznih železniških prog se tu osredotočuje in nadopolnjuje vodni promet. Zato je lega Pittsburgha jako ugodna za zbiranje in razdeljevanje blaga.

Pittsburgh leži v sreu največjega in najizdatnejšega premogovišča v Ameriki. V pittsburškem okraju se nahaja 350 premogovnikov, ki normalno zaposlujejo 40 tisoč premogarjev in proizvajajo sto milijonov ton premoga na leto. Do nedavnih odkritij v jugozapadu in Mehiki je bil Pittsburg tudi središče najbolj produktivnih petrolejskih vrelcev v Združenih Državah, ki imajo danes veliko produkcijo. Nadalje ima Pittsburgh pri roki eno izmed najobširnejših in bogatih zalog naravnega plina na svetu. Vse to izobilje cenega goriva, s katerim mesto razpolaga, je napravilo Pittsburgh naravno središče vseh industrij, ki so odvisne od ognja za svoj uspešni obrat. Pittsburški okraj proizvaja več kot polovico vsega premoga v Združenih Državah in deset odstotkov vsega bituminoznega premoga na svetu.

Ni čuda, da je Pittsburgh postal mesto železa in jekla — The Iron in Steel City, — največji center metalurgične industrije na svetu, kajti narava sama mu je ponudila vse ugodnosti za to. Tri desetine vsega litega železa (pig-iron) v ameriškom kontinentu se producira v Pittsburghu in 36 odstotkov vsega jekla. Skupna produkcija železa in jekla znatno nadkriljuje, v samem pittsburškem okrajut, vse pridelek železa in jekla na Angleškem z njegovimi kolonijami vred. Pittsburgh izdeluje več jeklenih tračnic (rails), več plošč (plates) za trup, kotle in oborožanje ladij, več jeklenih vozov kot katerosibodi drugo mesto na svetu.

Pittsburgh je nadalje sedež aluminijske industrije v Ameriki in ta industrija se je tu izvirno razvila. Bron, med, baker v raznih oblikah, cinaste pločevine in beli svinec se tu izdelujejo v ogromnem obsegu. Sploh vse industrije, v katerih kovine igrajo veliko vlogo, se razvijejo v tem velikem metalurgičnem središču, zlasti kar se tiče surovin, dasi se tudi izgotovljeni produkti proizvajajo v velikih količinah. Izdelovanje jeklenih komadov, kakršni se rabijo za moderno gradnjo poslopij, je začelo v Pittsburghu; s tem je to mesto omogočilo zgradbo ameriških nebotičnikov (sky-scraper.)

Pittsburški okraj prednjači ves svet, kar se tiče prodnkcije stekla v obliki plošč, šip, namiznega blaga in steklenic. V zadnjih letih se je razvila tudi kemična industrija; izdelovanje premogove smole, amonijaka in raznih drugih produktov, ki se pridobivajo potom destilacije premoga, zavzelo je važno mesto v industrijalnem življenju.

Industrija konzerv je obširna. Produkti tvrdke Heinz Company, največe tovarne te vrste na svetu, so znani vsakomur tukaj in v inozemstvu.

Manufaktura strojev, zlasti električnih mašin potom Westinghouse Electric & Manufacturing Co. je kolosalno podjetje; na isti način tudi tovarna zračnih zavornic, Westinghouse Airbrake Co., ovekovečuje spomin slavnega iznajditelja, George Westinghouse. Druga znatna industrija je izdelovanje žice v vseh njenih oblikah. Razvoj petroleja in plina v Pittsburghu je rano dovedel do izdelovanja cevi Standard Chemical Company v Cannonsburghu zraen Pittsburgha je največji producent radija na svetu.

V pittsburškem okraju se nahaja čez 2500 tovarniških podjetij, ki imajo svoje glavne urade v mestu, s skupno vloženo glavnico kakega bilijona dolarjev in ki zaposlujejo četrt milijona ljudi in katerih skupni letni izdelek znaša dvakrat toliko kot njihova skupna glavnica.

Eden izmed mož, katerih ime je ozko spojeno z industrijalnim razvojem Pittsburgha, je Andrew Carnegie. Veliko kulturnih ustanov, ki jih je on omogočil s svojimi bogatimi darovi, nosi njegovo ime. Glavna izmed teh je Carnegie Institute. Imponujoča stavba pri Shenley Parku je edina, svoje vrste, kajti vsebuje bogato knjižnico, slovit muzej, koncertno dvorano in umetniške galerije. Muzej poseduje eno izmed največjih in najvažnejših paleontoloških zbirk (pradavnih živali) na svetu. Carnegie Institute of Technology, oddelek Carnegie Instituta, je bil izvirno namišljen kot obrtna višja šola za bolj siromašne dijake v Pittsburghu, ali dosegel je jako bolj ambiciozni razvoj. To je danes slovita visoka šola za vse panoge tehnike in učni stroški so malenkostni za dijake.

University of Pittsburgh pa je najstarejše vseučilišče v Ameriki zapadno od Allegheny pogorja. Zvezdarna, ki spada k temu vseučilišču, Allegheny Observatory, slovi po svetu radi svojega delovanja na polju astronomije in zvezdoznanstva. Pittsburžani so ravnokar dali dest milijonov za gradnjo novega vseučilišnega poslopja, ki bo zvan "Cathedral of Learning." To šolsko poslopje se bo razlikovalo od vseh drugih takih poslopij na svetu v tem, da bo imelo 52 nadstropij in se bo vzpenjalo do večje višine kot Woolworth Building v New Yorku.

Kot vsa druga ameriška industrijalna središča ima Pittsburgh mnogoštevilno tujo prebivalstvo. Po ljudskem štetju l. 1920., ki je postavilo skupno prebivalstvo mesta Pittsburgha na 588.343, je bilo 20.266 belokožnih tujerodcev. To je, 22 odsto vsega prebivalstva so tvorili tujerodci. To se tiče le mestne občine Pittsburgh, nevštevši njegovih petdeset predmestnih občin. Ako pa jemljejo v poštev tujerodce in njihove otroke, so ti skupaj tvorili 38.8 odsto vsega prebivalstva. Ali vse te številke nam le deloma kažejo obseg tujerodnega prebivalstva v Pittsburghu. Razmerje tujerodcev v neposredni okolici je še veliko večje. V mestu samem so izmed tujerodnih skupin stali Nemci na prvem redu, sledili so Rusi, Avstrijci, Ogri, Jugoslovani, Čehoslovaki, Litvanci, Švedi, Finci, Danci in Norvežani. Jugoslovani so bili navedeni s 3784. Koliko pa jih je bilo izmed 10.072 "Avstrijcev," je težko reči.

Zabasanost.

Velik del telesnih bolezni lahko zasledimo do zaprtja. To stanje ne zanemarjajte.

Severa's Balzol

je neprecenljiva pomoč v takem stanju želodčne in prebavne neurednosti in zaprtja. Sijajna tonika za oslabele ljudi.

Cena 50c in 85c.

Poskusite najprej pri ljekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Ameriški podkonzul ranjen.

WASHINGTON, D. C., 19. jul. Harold G. Bretherton, ameriški podkonzul v Aguascalientes v Mehiki, je bil v četrtek ustreljen v lahet, soglasno s poročilom, katero je dobil department od konzula Don Havena.

Državni tajnik Kellogg je je poslal poslanstva v mehiškem glavnem mestu navodila, da naprosi mehiški zunanji urad, da uvede takojšnjo preiskavo, v namenu, da se izsledi in kaznuje napadalca.

Washington, D. C., 19. jul. — V poročilih glede streljanja v Aguascalientes, katera je poslal konzul Haven se glasi, da je poškodba le majhna.

Nikakih poročil ni bilo glede protiameriškega razpoloženja v Aguascalientes v zadnjih par tednih.

Bretherton je bil rojen v Canadi, a njegov oče je bil naturaliziran ameriški državljan. Svojo mladost je preživel v Montani, kjer je študiral rudarsko kemijo. Na mesto v Aguascalientes je bil imenovan leta 1915.

Podzemljsko mesto v pragozdu.

Angležk raziskovalec Mitchell Hedges, ki je skupno z arheologom, dr. Gannom razkril razvaline starega Maya mesta v Lubaantun v angleškem Honduras, izjavlja v svojem najnovejšem poročilu, da je pri svojih izkopavanjih med velikanskimi spomeniki Maya kulture zadel še na starejše mesto napravo.

— V pričetku svojih izkopavanj — je pisal, — smo zadeli na piramide in terase, kot pričakovano. Ko pa smo kopali globlje, smo našli v svoje veliko presenečenje, da je Lubaantun, kot se nam prikazuje danes, zgrajen nad drugim, še dosti starejšim podzemeljskim mestom. Vsepovsod smo zadeli pri izkopavanjih na krasne obdelane kamenite zidove, ki so bili finejše arhitekture kot pa piramide, terase in dvori na površini. Kameni, ki so brez mavte položeni drug na drugega, so mojstrska dela gradilne umetnosti in številni ostanki trde, pobarvane štukature kažejo, da so bili zidovi lepo okrašeni.

Tukaj, pod površino Lubaantun, tiči velika skrivnost, prikrita številnim rodovom. Ena stvar pa je gotova: obstajale so najmanj tri različne perijode obljudenja, dve pred španskim zavojevanjem in ena pozneje.

Aretacije komunistov v Brestu.

PARIZ, Francija, 18. julija. — V Brestu je policija zaplenila par važnih komunističnih dokumentov glede proti vojaške agitacije v Franciji. Nad dvajset komunističnih voditeljev je bilo aretiranih.

OGLASI NAJ SE

pošiljatelj čeka za $6.00 iz Pittsburgh, Pa.

Prejeli smo brez podpisa in naslova draft za $6.00 iz Pittsburgha za naročnino, ki je potekla 10. junija 1925. Ker je pa isti dan štirim potekla, zato ne vemo kam vknjižiti.

Pošiljatelj naj se javi.

Uprava "Glas Naroda".

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR

Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.

BOJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE MENE ZA CENO.

1811 Stephen Street Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 2854J

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Narcda" priredil G. P.

76 (Nadaljevanje.)

Strastno domotožje jo vleče próti gradu ter domnevam, da hoče izvedeti, kako se je takrat vse odigralo: če je grofica obvestila policijo in če smatrajo Margareto za krivo ali ne.

Lotilo se je tudi koprnenje, da gleda svoj lastni grob.

Jaz se pomišljam, kajti neki nepojasnljiv strah se me leti ob misli, da bi se vrnil v one kraje.

Nineta me je končno pregovorila, da sem se udal žeiljam ubožice.

Kako so zablestele oči Margarete, ko sem jo obvestil, da bomo priredili v Trnove mpar predstav!

Ne bi rada nastopila tam, a tej njeni želji ne morem ugoditi.

*

Sedaj smo dospeli v Trnovo. Margareta je vsa mrzlična in tudi jaz sem razburjen.

Česa se pač bojim?

Nobena nevarnost nam ne more pretiti. Listine Solane so v najboljšem redu, stare slike Pitesti izpolnjujejo varanje ter morajo uničiti vsak sum. Kdo živi v Trnovem, ki pozna tako dobro Margareto?

Še istega večera, ko smo dospeli, smo se odpeljali proti staremu gradu. Margareta hoče videti na vsak način jezero, ob kojega bregu je izvojevala najhujše trenutke, ko je hotela položiti samo sebe kot žrtev na altar pravice.

Nikdar nisem dvomil o njeni nedolžnosti. Po vsem, kar mi je pripovedovala o celem dogodku, domnevam, da je postala žrtev intrige. Grofica Joried se je mogoče bala v njej bolj upoštevane tekmovalke.

*

Čudovito snidenje!

Ravno ko sva Giuseppe in jaz odvezala čoln ter se za poskušnjo vozila za trsjem gorindol, je prišla po poti kontesa z nekim spremljevalcem.

Gospod je poklical Margareto in ko sta se oba zagledala, je grofica grozno zakričala ter potegnila svojega kavalirja s seboj na divjem begu.

Smatrala sta Margareto za prikazen. Jaz in Giuseppe sva se temu zelo smejala, a naša mala svetnica je zelo nervozna ter joka.

*

Zelo sem se prestrašil, ko mi je danes hotelir povedal, da je gospoda z gradu naročila vstopnice.

Kdo je ta baron, ki se je nenadkrat pojavil med damama?

Margareta ni nikdar govorila o njem in ko sem jo danes vprašal glede njega, je zardela. Njeno bledo lice ni bilo še nikdar tako.

Obhaja me čuden občutek. Ali je ljubosumnost?

Držal bom oči odprte. Več kot enega koncerta ne priredim.

*

Dvorana je bila razprodana in dohodki velikanski. Pamet mi narekuje, naj priredim še par koncertov.

Tekom nastopa Solana je postalo grofici slabo in morala je zapustiti dvorano.

Nobnega dvoma ne more biti. Ona smatra Margareto za vampirja.

Prepričal sem se, da je baron poznal Margareto. Hotelir mi je povedal, da se je mudil v času, ko je umrla stra teta, na gradu.

Moje srce je razdvojeno. Vidim, da je tudi Margareta poznala njega — ter ga ljubila. Varala me je, — zatajila mi je skrivnost svojega srca.

Hotel sem zapustiti Trnovo čimpreje, a Giuseppe se je danes zvečer ponesrečil in vsled tega moram ostati dalje. Spoznavam vedno jasnejše, da sta se baron in mrtva Margareta ljubila.

Moje razburjenje raste od ure do ure! Ali me bo Margareta zapustila? Ali bo izročila mene, ki sem ji rešil življenje, krvniku? Ali more ravnati tako brezvestno, tako zločinsko? V isti uri, ko me bo izdala s svojim begom, končam svoje življenje s krogljo. Moja kri naj pride nad njo . . .

*

Kočijaž mi je proti dobri napitnini izdal, da sta se Margareta in baron sestala danes zjutraj na izprehodu.

Položaj postaja vedno bolj nevzdržljiv in tla mi gore pod nogama . . . Vendar pa dohodki! Hotelir zahteva na vsak način tretji koncert.

Kaj pa so vsi moji koncerti brez Solane?

*

Še nikdar nisem občutil vrzeli, ki ločuje mene in Margareto, na tak način kot sedaj. — Kaj sem jaz proti baronu in grajščaku? Bojim se, da se mi bo zmešalo v glavi. Ali me zapustila? — Dosedaj ni še bila motilka, a sedaj bo postala. Margareta, Margareta, pomisli, da te je moja roka ohranila pri življenju.

*

Na tem mestu so bili zapiski prekinjeni in Maurus je globoko vzdihnil ter dvignil glavo.

Sveče so dogorevale. Pokril si je z roko oči ter skušal razumeti to, kar je ravnokar čital.

Misel se je podila za mislijo — in edino, kar je bilo gotovo in kar se je dvigalo nad vse drugo ter ga polnilo z velikansko radostjo, je bila zavest: — Ona živi, v resnici živi!

In nato je razmišljal o rešitvi konflikta.

Lepa in občutljiva duša Margarete bi se za vedno nevezala na svojega rešitelja, — še žrtvovala, da ga ne izda.

Ali pa so šle njene obveznosti napram temu človeku res tako daleč?

Gotovo ne.

Treba je najti pota in sredstva, da se preseka ta gordijski vozelj. Kaj pa, če ponudi Italijanu odpravnino?

Kaj pa če . ..

Baron si je podprl glavo z roko ter razmišljal.

*

Jutranja rosa je ležala na grmovju in travi in ptički so žvrgoleli v vrbah-žalujkah, ki so se sklanjale nad grobove.

Tedaj je držal Maurus zopet v svojem objemu ljubljeno ter pokrival z vročimi poljubi njeni ustnici, ki sta govorili o ločitvi.

Za obema, ob zidu pokopališča, je nekaj zašumelo, neka glava se je dvignila nad razpadajači zid, — a oba zaljubljena nista videla tega.

— Ne morem vpropastiti Salvatore, — je ihtela Margareta. — Negrino ga nadzoruje in če izginem jaz, mora položiti račun . . .

(Dalje prihodnjič.)

K. K.

Hipnoza.

Jack Blarkett je sedel v beznici nekega amerikanskega mesta v Texasu in se igral mehanično z velikim samokresom. Od časa do časa se je ozrl skozi okno, kakor bi koga pričasoval. A na obrazu se mu je videlo, da je raje sam. Kako tudi ne? — Ni še minilo 20 minut ko je bankirju mister Panzerju vzel aktovko z njeno bogato vsebino. Sedaj je sedel tu in premišljeval, kam naj se skrije, kajti prav nič mu ni prijalo, da bi se policija vtaknila v to njegovo "privatno kupčijo."

Vrata so se odprla in med njimi se je pokazal mož, ki je bil videti gentleman. Imel je dolge roke, dolge črne lase, na katerih je čepel klobuk, ki ga je morda nosila že kaka visoka osebnost. Z osornim glasom je zahteval kozarec whiskya.

Po preteku pol ure sta Jack Blarkett in tujec v najzaupnejšem pogovoru.

"Kolosalno, vam pravim, mister, kolosalno! Lepše stvari niso mogli iznajti, kakor je hipnotizem. Jaz grem na pr. v Washington, se postavim na kapitol in ko pride predsednik iz svoje palače, ga hipnotiziram; on se obrne, gre v svojo pisarno, imenuje mene za finančnega ministra in mi še sam prinese dekret."

'To boste šele napravili, ne?' je vprašal Jack previdno.

"Gotovo. Ravno sedaj sem na potu tja."

"Kako pa napravite to, blagorodni gospod?"

"Da, to je ravno hipnoza. Pogledam svojo žrtev, napravim čarovnijo, si mislim nekaj, in tedaj mora on napraviti to, kar si mislim."

"Rad bi videl tako poskušnjo," je dejal Jack.

"Napravil sem jih že mnogo. Nekoč pred sodnikom Odeana, ta se ne šali. Hotel me je tebi nič meni nič obsoditi na pet let ječe radi — no bilo je malo nesporazumljenje. . ."

"In nato?" je dejal Jack napeto.

"In nato sem ga hipnotiziral, in veste rezultat? Zapisal je na zapisnik, da sem najbolj pošten človek v Ameriki in me je povabil celo na kosilo . . . Ali more človek več zahtevati?"

"Človek res ne more več zahtevati," je odgovoril Jack, težko sopeč. Čez nekaj časa se je obrnil k tujcu: "Ali se more moč hipnoze kupiti ali pa se je naučiti?"

"Zakaj ne? Ali plačati se mora takoj."

"All right," je odgovoril Jack. Toda takoj se je premislil; končno je dejal: "Ali bi ne mogel videti prej male poskušnje? No, za kozarec žganja mi ni!"

Pri zadnjih besedah se je črnooki tujec ozrl na gostilničarja, ki je stal v ozadju ter poskušal pogovor gostov. Tujec je napravil veliko gesto po zraku, nato pa je dejal: "No, sedaj napravi to, kar sem pravkar mislil."

Gostilničar se je prebrisano nasmehnil, vzel s police steklenico "Jamajke" ter jo postavil pred tujca.

Zadovoljno jo je ta pograbil, pokimal ter dejal: "Jamajka! Zadel si, prav to sem mislil!"

Gostilničar pa se je zopet tiho umaknil v ozadje.

Tujec je nadaljeval: "Za pol centa vam pokažem svojo moč tudi na živali."

Jack Blarkett je položil na mizo pol centa.

"Tam zunaj so kokoši. Ali mi morete eno ujeti, gostilničar? Ne storim ji žalega."

Kmalu je bila kokoš v rokah hipnotizerja. Ta je napravil znano umetnost: položil je kokoš na mizo, na katero je narisal s kredo krog, tako da je bil kljun ravno na črti, eno oko na levi in drugo na desni.

"Sedaj hočem, da se žival ne premakne, dokler jaz tega ne dovolim," je govoril hipnotizer svečano. Kokoš je ležala nepremično na mizi, kakor se je to poskusilo že stokrat.

"Celo osla imam v svoji oblasti," je dejal patetično, "in mi mora slediti tako gotovo, kakor skoči pes preko palice." Pri tem je pogledal Jacka pomembno in resno.

Jack Blarkett je bil prepričan, da ima tujec moč, o kateri so pisali časopisi. Do sedaj ni veroval v hipnozo, odslej pa je imela ta moč pri njem kredit in hotel se je na vsak način priučiti.

"Kaj moram tedaj storiti, če se hočem priučiti vaše umetnosti?" je vprašal tujca.

Ta je izpil tiho svoje žganje, da ikozarec zopet gostilničarju, ki mu ga je zopet napolnil, zamokal trikrat, nato pa je pogledal Jacka.

"Kako mislite, sir? Ali položite sto dolarjev, da vas naučim te umetnosti?" je vprašal.

Jack pa je zaklical: "Sto dolarjev? kaj pa mislite! Ne, toliko premoženja nisem nikdar imel! Pet dolarjev vam dam takoj; več ne morem! To je lepa vsota!"

Nekaj časa sta še mešetarila in sta se končno zedinila za vsoto 25 dolarjev. Tako se je pričel pouk.

"Hipnoza je največja umetnost vse pretekosti, sedanjosti in prihodnjosti," je pričel tujec. "To vse se da napraviti brez elektrike, pare in brez pomočnikov. Zato potrebujete samo svoje oči in svoje roke. Poleg tega si mislite, kar hočete, da stori dotičnik, ki ga hočete hipnotizirati — all rigrht . .. Paziti morate, da vas dotični gleda ravno v oči; nato mu podaste roki, nato napravite z roko preko njegove glave tri kroge ter ga udarite po rami . . . In tako mora dotičnik napraviti vse, kar hočete."

Brez diha je sledil Jack, tej nekoliko komplicirani razlagi in je celo z obema rokama sam poskušal.

"Talent imate," je pohvalil tujec Jacka, ko je ta ponovil vse predpisane "ceremonije." Nato sta se ločila. Seveda je tujec prejel preko 25 dolarjev.

"Želim obilo sreče," je dejal še Jacku. "In da ne pozabim, moč hipnoze učinkuje le skozi prosti zrak, skozi steklo ne deluje."

"Naravno, naravno," je odgovoril Jack smehljaje.

Vstal je ter se napotil proti T. Tu je stanoval bogat bankir s soprogo. "To gospo", je ugibal Jack, "bom hipnotiziral: zahteval bom od nje, da vzame iz predala pisalne mize svojega moža 1000 dolarjev ter jih preda meni. To ni nobena tatvina . . . In nato ko mi denar poide, umetnost ponovim". In je z jezikom zacmokal, kakor bi pravkar izpil čašo jamajke.

V tem trenotku pa sta ga pograbili dve močni pesti in na rokah je začutil verigo. Glas stražnika mu je udaril na ušesa: 'Aretirani v imenu zakona radi ropa pri mistru Panzerju."

Jack Blarkett je bil presenečen in potreboval je nekaj časa, da je prišel k sebi.

Popadla ga je velika jeza. Jezil se je na tujca, ki ga je zapeljal, da je padel na tako lahek način policiji v roke. Nato pa je dejal sam pri sebi: "Če je oni mister Odeana hipnotizral, da ga je povabili celo na kosilo, mesto da bi ga dal za pet let v ječo, napravim jaz še bolje. Hipnoza mi mora pomagati!"

In pustil se je mirno odpeljati

Dva dni kasneje je stal Jack pred sodnikom Odeanom. Bil je obtožen, da je mistru Panzerju ob belem dnevu, grozeč s smrtjo, vzel 600 dolarjev.

Primerjali so številke bankovcev; natančno so se ujemale, kakor jih je navedel mister Panzer.

"Krivda je dokazana, Jack Blarkett. Imate kaj pripomniti?" je dejal sodnik Odeana, in stekla njegovih očal so se bliščala kakor tigrovske oči.

"Well," je odgovoril ta, "blagorodni gospod sodnik. To je pomota. Nisem napravil nikakega ropa, kajti jaz denarja ne rabim in si ga lahko preskrbim na drug, pošten način. Poleg tega vam bom oddal svoj glas pri prihodnjih volitvah gospod sodnik."

"Hvala, Jack Blarkett," je dejal ta. "A odkod to vaše nenadno bogastvo!"

"To izhaja iz moje učenosti in ako dovolite, vam to takoj dokažem."

Sodnik si je pogladil svojo brado ter dejal: "Ven z učenostjo!"

In Jack je pričel sodnika hipnotizirati po naučenem receptu. Sodnik ga je gledal z začudenim očmi.

"Ste gotovi, Jack Blarkett?" je dejal ter se smehljal.

"Da!" je odgovoril ta ponosno, "gotov uspeha."

"Dobro. Jack Blarkett, deset let ječe!" je dejal sodnik. "Naslednji slučaj!"

— Jack Blarkett je obstal z odprtimi usti. Nato pa je pričel zabavljati čez sodnijo in sodnika.

"Toda če dobim onega goljufa, mu zavijem vrat!"

"Mister Jack, potolažite se! Krivični ste!" mu je zaklical glas iz množice, mimo katere so ga peljali v ječo. Bil je oni tujec.

In ko je Jack jezno proti njemu zamahnil s pestjo, je dejal oni: "Ali vam nisem dejal, da ta moč vplivá samo skozi gosti zrak in ne tudi skozi steklo?"

"Čemu?" je vprašal Jack.

"Ali niste opazili očal, ki jih nosi Odeana? Čemu niste zahtevali, da jih odloži? Zapomnite si to za drugič!"

Dolgi tujec se je strupeno nasmehnil in odšel . . .

Jack Blarkett je odsedel svojo kazen. Ko pride ven, je dejal, da se bo z vso energijo vrgel na hipnozo. Toda samo pri ljudeh, ki ne nosijo očal.

RAZISKOVANJA Z ZRAKOPLOVOM

Znani raziskvalec neznanih pokrajin, Šved Sven Hedin, je izjavil te dni novinarjem, da namerava nastopiti prihodnje potovanje v neznane kraje Srednje Azije z zeppelinom, ker je ta vrsta vozil najpripravnejše sredstvo za ekspedicije. Stopil je že v stike z dr. Eckenerjem. Seveda je treba odstraniti še marsikaj težkoč, vendar se bo dalo, po njegovem trdnem prepričanju doseči popoln sporazum in uresničiti idejo.

Sven Hedin misli, da bi bilo treba z zeppelinom napraviti najprej nekaj manjših potovanj v polarne kraje, da se zrakoplov popolnoma preizkusi, potem pa naj bi se nastopila vožnja v Azijo, kar naj bi se zgodilo pod Nansenovim nadzorstvom leta 1927 Hedinov glavni pogoj za uspeh te ekspedicije je, da vodi zrakoplov dr. Eckener.

Iz te izjave Sven Hedina ne moremo izvedeti nič natančnejšega, ali misli na zrakoplov na splošno, ali pa ima že kaj konkretnega v mislih. Vse kaže, da gre za isto stvar, s katero se sedaj bavi dr. Eckener v Berlinu, namreč za nov zeppelin, ki naj bi se zgradil v Friedrichshafnu z izjemnim dovolenjem veleposlaniške konference. Znano je namreč, da po versailleski mirovni pogodbi ne sme graditi Nemčija večjih zrakoplovov kot do 30.000 kubičnih metrov plinske prostornine. S tem zeppelinom naj bi se napravila v dveh letih nova ekspedicija na severni tečaj ki bi se je udeležil tudi Amundsen. Zrakoplov bi vodil dr. Eckener. Po srečno prestani vožnji na sever naj bi se ta zeppelin, ki naj bi bil zgrajen samo v znanstvene svrhe, uporabljal za slične ekspedicije, za Azijo, Afriko, Avstralijo itd., morda tudi za južne tečajne pokrajine.

To akcijo ima vsekakor v mislih Sven Hedin, kakor se da sklepati iz njegove zgornje izjave.

Slovenci so se ponesrečili.

YOUNGSTOWN, Ohio, 19. jul. Na križišču pri Broofield, Ohio, se je smrtno ponesrečilo pet oseb. Avtomobil, v katerem so se vozili, je zadel v vlak New York Central železnice. Mrtvi so: Math Severin, njegova žena Agnes Severin, njun desetletni sin ter Joseph Babich in Mary Mozetich (?).

Kretanje parnikov - Shipping News

23. julija:
Belgenland, Cherbourg; Albert Ballin, Hamburg.

25. julija:
Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg.

28. julija:
Resolute, Hamburg; Bremen, Bremen.

29. julija:
Aquitania, Cherbourg; La Savoie, Havre.

30. julija:
Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.

1. avgusta:
Pres. Roosevelt, Bremen; Andania, Cherbourg in Hamburg.

4. avgusta:
Pres. Harding, Bremen.

5. avgusta:
Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre.

6. avgusta:
Deutschland, Hamburg; Lapland, Cherbourg.

8. avgusta:
France, Havre; George Washington, Bremen; Orbita, Hamburg.

11. avgusta:
Reliance, Hamburg; Columbus, Cherbourg in Bremen.

12. avgusta;
Mauretania, Cherbourg; Republic, Bremen.

13. avgusta:
Pittsburgh, Cherbourg.

15. avgusta:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Orca, Hamburg.

18. avgusta:
Presidente Wilson, Trst.

19. avgusta:
Aquitania, Cherbourg, Suffren, Havre; America, Bremen; Arabic, Cherbourg in Hamburg.

20. avgusta:
Belgenland, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.

22. avgusta:
Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.

25. avgusta:
Resolute, Hamburg; Sierra Ventana, Bremen.

26. avgusta:
Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.

27. avgusta:
Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.

29. avgusta:
Olympic, Cherbourg.

2. septembra:
Mauretania, Cherbourg; DeGrasse, Havre; Pres. Harding, Bremen.

3. septembra:
Columbus, Cherbourg in Bremen; Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Bremen.

5. septembra:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Orbita, Hamburg.

8. septembra:
Martha Washington, Trst; Reliance, Hamburg.

9. septembra:
Aquitania, Cherbourg, George Washington, Bremen.

10. septembra:
Pittsburgh, Cherbourg.

12. septembra:
Majestic, Cherbourg; France, Havre; Orca, Hamburg.

15. septembra:
Republic, Bremen.

16. septembra:
Berengaria, Cherbourg.

17. septembra:
Belgenland, Cherbour Deutschland, Hamburg.

19. septembra:
Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Suffren, Havre; Orduna, Hamburg; America, Bremen.

22. septembra:
Resolute, Hamburg.

23. septembra:
Mauretania, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.

26. septembra:
Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.

30. septembra:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.

Naravnost v Jugoslavijo

Potujte na velikih parnikih, ki pristanejo tako v domovini, da je treba potovati le par ur z železnico. Nobenih vizejev ni treba.

IZLETNIŠKI PARNIK

MARTHA WASHINGTON

odpluje NARAVNOST V TRST

dne 21. julija

Cena do Trsta ali Dubrovnik 3. razred $100. z vojnim davkom; tja in nazaj samo $162. in vojni davek $5. — Železnica iz Trsta do Ljubljane samo $1.20; do Zagreba $1.95; do Belgrada $4.75. Vozni list iz Trsta do New York samo $107.50.

Posebne cene za tja in nazaj. Najbolj cena in udobna proga za potovanje.

COSULICH LINE of TRIESTE

Phelps Bros. & Co., 2 West St., New York

"Človeška opica" v Parizu.

PARIZ, Francija, 19. julija. — Iz tennessejskega sodišča se je razširilo čudno obnašanje celo v Francijo.

Dopoldanske množice v Faubourg Saint Martin so se ustavile ter nato sledile nekemu moškemu, ki je lezel po vseh štirih.

Pristopil je policist.

— Kdo ste? — je vprašal moža.

— Jaz sem mož, ki se je razvil iz opice, — se je glasil odgovor.

— Kam greste? — je vprašal policist.

— Tu navzdol, v gozd, — je odvrnil apostol povratka k naravi.

Množica se je krohotala.

Policist ga je hotel najprvo nežno, a nato odločneše spraviti kvišku, a trmoglavost spada kor znano med slabe opičje poteze. Mož ni hotel niti naprej, niti nazaj, niti pokonci in končno so ga morali dvigniti v taksi.

Imenuje se Flip Bellat ter je star 65 let.

Dokler ni pričel čitati poročil o opičjem procesu v Daytonu, je bil vrhovni paznik v neki umobolnici. Sedaj se bo vrnil tjakaj, a ne kot paznik, temveč kot pacijent.

Svojo ženo je imel dve leti zaprto.

PARIZ, Francija, 18. julija. — Policija je dobila anonimno pismo, da ima ugledni pariški trgovec Chas. Solor svojo ženo zaprto v neki vili blizu Pariza. Policija je vdrla v hišo ter našla Solorjevo ženo v nekem stolpu priklenjeno z močno verigo. Rekla je, da jo je mož zato zaprl, ker ga ni hotela imenovati v oporoki svojim glavnim dedičem. Pred dvemi leti jo je zaprl ter ji dal le trikrat na teden nekoliko mleka in par jajc.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, pristojbi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih samorem dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseliniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nedržavljani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj tozadevna dovoljenja izdaja generalni naseliniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se pošlje prošnjo v stari kraj glasom nanovejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika al svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Trojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite za pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda", S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"